

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 22. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 3. februar 2017
Tidspunkt: kl. 10.45
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Claus Kvist Hansen (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Christina Egelund (LA), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Nikolaj Villumsen (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Zenia Stampe (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen, erhvervsminister Troels Lund Poulsen og transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen

Punkt 1. Modtagelse af deputation: Oxfam IBIS om offentliggørelse af selskabs-skatteoplysninger for visse virksomheder og filialer

KOM (2016) 0198 (2016-17) – bilag 4 (henvendelse af 1/2-17 fra Oxfam IBIS og Mellempfolkeligt Samvirke)

Formanden bød Lars Koch, international chef i Oxfam IBIS, velkommen. Deputationen var på dagsordenen i anledning af punktet om regnskabsstandarddirektivet.

Lars Koch, international chef, Oxfam IBIS, takkede for at kunne få foretræde med så kort varsel. Regnskabsstandarddirektivet var fuldstændig afgørende for at genskabe tilliden til skattesystemet, der gør, at alle bidrager, og at danske virksomheder har fair konkurrencevilkår med deres udenlandske kolleger, der ofte er mere kreative med skattebetalingen. Regnskabsstandarder er afgørende – også i et udviklingsperspektiv.

Det lå i direktivet, at det skulle være offentligt i de enkelte lande, hvad store selskaber betaler i skat, hvor mange medarbejdere de har, hvad deres omsætning er m.m. Ud fra de oplysninger kan man vurdere, om de laver det, OECD kalder aggressiv profitflytning, hvor man flytter sit overskud til lavskattelande for at minimere beskatningen. Det var imod det princip, alle var enige om – at man skal betale skat der, hvor virksomheden har sin værditilvækst. OECD siger, at der skal være land for land-rapportering, ligesom EU har nu. Det var afgørende for at genskabe tilliden, at oplysningerne bliver offentligt tilgængelige. Det ville ikke blive en ekstra byrde for selskaberne, for de havde allerede oplysningerne som følge af det, man var ved at implementere i årsregnskabsloven.

For en udviklingsorganisation var det afgørende, at oplysningerne blev offentligt tilgængelige. Mange udviklingslande havde ikke adgang til de informationer, fordi man ikke ville udveksle informationer med disse lande. Man havde ikke tillid til, at de kunne håndtere dem, og de var ikke med i de internationale aftaler om udveksling af skatteinformationer, fordi de ikke kunne levere tilstrækkeligt med data. Så mens Danmark støttede Tanzania og Ghana ret effektivt i at øge deres skatteindtægter via udviklingsmidlerne, tillod man dem ikke at få adgang til den information, der var afgørende for, at de kunne lave en fornuftig

skattemobilisering. Det lå i direktivet, at oplysningerne var offentlige og for alle europæiske lande plus en liste af skattely, man skulle definere. Det blev i disse timer diskuteret i den lukkede klub i EU, der hed Code of Conduct on Tax, som der ikke tages referater fra, men hvor Danmark også var repræsenteret. Lars Koch opfordrede til, at offentligheden skulle gælde alle lande. Der var ingen grund til, det kun skulle være for EU. Der havde været en diskussion om, hvorvidt EU havde mandat til at gøre det for alle lande, men den var afklaret. Det var der ikke længere nogen der satte spørgsmålstejn ved. Det handlede om at gøre det ordentligt fra starten. Når man f.eks. så på diamantindustrien i Sierra Leone, som var ejet af et schweizisk selskab gennem et selskab på en af de britiske øer, ville alle de lande blive samlet i en gruppe, og man ville ikke få indsigt, hvis ikke de kom på en sortliste. Sierra Leone ville ikke få større viden om, hvad der skete med overskuddet fra deres diamanter.

Lars Koch nævnte størrelsen på de selskaber, der ville være omfattet af direktivet. I den danske årsregnskabslov har man en grænseværdi for omsætning, der var betydeligt lavere end den, der lå i direktivet og var på 750 mio. euro. Han opfordrede til at sænke grænsen, så flere selskaber kom med. Der var mange selskaber under den grænse, hvor det var interessant at se, hvor de betalte skat.

Ifølge direktivet ville man lave en liste over skattely. Det havde man prøvet i mange år, og det var kompliceret. Der var ikke nogen fast definition på et skattely. Det faldt dog i øjnene, at man ikke havde nulskat som indikator på skattely. Det var lidt absurd, for nulskattesats var typisk et middel til at tiltrække andre landes skattebase.

De tre ting var afgørende. Man burde gøre det ordentligt fra starten, så man ikke skal lave det om senere. Der var nu et momentum for at rydde op og genskabe tilliden. Danske virksomheder havde en interesse i at hæve barren for gennemsigtighed, fordi de ikke brugte smuthullerne på samme måde som de amerikanske kolleger. Det var fornuftigt både for Danmark og for udviklingslandene.

Det var uklart, hvad regeringen mente om nulskat som skattelyindikator. Det syntes han, udvalget skulle spørge ministeren om.

Nikolaj Villumsen takkede for oplægget. Regeringen skrev, at den ikke havde tænkt sig at arbejde for at forbedre det aktuelle forslag. Hvordan var debatten i andre EU-lande? Var der andre lande, der ville forbedre direktivet? I så fald var det skidt, at regeringen ikke var med.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvordan man ville håndtere Storbritannien og de britiske øer, der fungerer som skattely.

Lars Koch sagde, at svenskerne overraskende nok havde en lidt trist position i debatten. De lande, der blokerede for nulskat som skattelyindikator, var Storbritannien, Holland og Luxembourg. De havde ikke nulskatteområder, men brugte andre systemer til at fungere som skatteunddragelseslande. Med hensyn til udvidelse af offentligheden lå der en bekymring i Kommissionen for, hvor meget man kunne få igennem. Nogle lande, bl.a. Spanien,

var interesserede i at skubbe på, så Danmark ville ikke stå alene, hvis man gjorde det. Men der var åbenlyst lande, der arbejdede imod.

Hvad angik Storbritannien, var der mange, der var bekymrede. Det handlede om samarbejde mellem regeringer for at undgå ræs til bunden på skatteområdet og om samarbejde om regulering af en økonomi, der i stigende grad var global. Det samarbejde var presset af Trump, Brexit og EU's krise. Det var særlig bekymrende, hvis man ikke fik snor i alle de skattely, der var tilknyttet den britiske krone, så de kan vælge at være edderkoppen i centrum af et net af skattely. Derfor handlede det også om at få lavet en ordentlig skattelyliste, så EU kunne lægge pres på.

Zenia Stampe sagde, regeringens oplæg var lidt af et kludetæppe. Hun forstod, at Lars Koch gerne så, den gjorde noget ved beløbsgrænsen, skattelylisten, og at alle lande blev omfattet. Men regeringen forholdt sig mest til hovedmandatet og ændringsforslagene, som handlede om noget andet – større fleksibilitet, mulighed for at holde nogle oplysninger tilbage, hvis offentliggørelse af dem kan svække konkurrenceevnen, og genbrug af oplysninger. De forslag bakkede regeringen op om.

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at man skulle tro, at de lande rykkede mere oven på alle de reaktioner, der var på Panamapapirerne og Lux Leaks. Man måtte presse regeringen til at være mere ambitiøs i forhandlingerne. Hvor lav burde omsætningsgrænsen være for at dække de selskaber, man ved har en praksis med at placere overskud i skattely?

Lars Koch sagde, de var bekymrede for det, der handlede om at undtage forretningsfølsomme oplysninger. Det var et smuthul. Til gengæld var det godt at genbruge oplysningerne – at der ikke var tale om nye krav med nye omkostninger og nyt besvær. Det var rigtig forstået, at der var nogle fundamentale ting han mente, man skulle holde fast i og udvide.

Lars Koch svarede Peter Hummelgaard Thomsen, at man tidligere havde nævnt en omsætningsgrænse på 42 mio. euro, som var en grænse, man brugte i andre forhold i EU, eller man kunne følge årsregnskabsloven i Danmark, som også havde til formål at sikre information om vigtige selskaber i Danmark.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3516 (udenrigsanliggender) den 6. februar 2017

EUU alm. del (16) – bilag 343 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge rådsmødet om udenrigsanliggender den 6. februar til orientering.

1. Ukraine

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3516 – bilag 1 (sammenfatning side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 205 (udvalgsmødereferat side 196, senest behandlet i EUU 4/11-16)

Udenrigsministeren: Punktet er sat på dagsordenen på dansk initiativ. Jeg forventer, at den seneste og meget bekymrende voldseskalering i det østlige Ukraine vil blive berørt. Men drøftelsen vil først og fremmest omhandle Ukraines reformproces, og hvordan EU bedst kan støtte op om og bidrage til fortsatte reformfremskridt. Det er vigtigt for EU, at Ukraine lykkes med reformprocessen. Et stabilt, reformeret og velfungerende samfund er det bedste modsvar mod Ruslands fortsatte aggression. Det vil fremme Europas sikkerhed og stabilitet. Derfor skal vi fortsat have Ukraine højt på også EU's dagsorden.

Tidligere på ugen havde jeg selv lejlighed til at besøge Ukraine. Jeg fik på nært hold et indtryk af konflikten i øst og Ukraines udfordringer fra Rusland og russiskstøttede separatister. Fra mine samtaler i Kiev med regeringen og civilsamfundsrepræsentanter er det mit klare indtryk, at landet har gjort gode fremskridt i reformprocessen, og at Ukraines regering er oprigtig i ønsket om, at reformprocessen skal lykkes. Men der er stadig mange udfordringer og lang vej endnu. Det er derfor vigtigt, at EU fortsat aktivt støtter reformprocessen og opfordrer regeringen til at gøre yderligere fremskridt. Derfor har Danmark sammen med en række EU-lande forud for mandagens møde i udenrigsrådet fremlagt en række idéer til, hvor EU og Ukraine kan gøre mere. Efter selve rådsmødet er jeg vært for en Ukrainekonference med deltagelse af blandt andet den ukrainske vicepremierminister og kommissær Hahn.

EU er den største donor til Ukraine. I 2016 er der lanceret nye programmer inden for reform af den offentlige sektor og af retssektoeren samt til bekæmpelse af korrupsion. Jeg mødte i Ukraine det team, der fra den 1. februar leder det store antikorrupsionsprogram, som Danmark gennemfører på vegne af Europa-Kommissionen. Jeg er glad for, at vi på denne måde kan bidrage til en af de vigtigste reformdagsordener i Ukraine.

Efter 2 år med store fald i den økonomiske aktivitet er der nu begyndende vækst i ukrainsk økonomi. Siden den midlertidige ikrafttræden den 1. januar 2016 af associeringsaftalen og frihandelsaftalen med EU er Ukraines samhandel med EU vokset. Det er positivt. Mit møde i Kiev med danske forretningsfolk bekræftede, at der gøres gode økonomiske fremskridt i landet. Næste skridt i udviklingen af relationerne mellem EU og Ukraine bliver, når Ukraine opnår visumfrihed til EU, forhåbentlig i dette halvår.

Nikolaj Villumsen sagde, man skulle gøre, hvad man kunne, for at bekæmpe problemerne med korruption. Behovet for reformer var stort. Et af de kæmpestore problemer i Ukraine var den ekstreme ulighed, hvor ganske få oligarker bestemte en masse. Det var ret afgørende, at væksten ikke bare tilfaldt nogle ganske få. Han havde selv været valgobservatør i landet flere gange, og der var nogle, der var så fattige, at de var til at købe, når der er valg. Hvis man ville have en demokratisk og stabil udvikling i landet, var det vigtigt at få gjort noget ved uligheden.

Peter Hummelgaard Thomsen håbede, man stadig gjorde sig nogle overvejelser om Nord Stream 2. Som ministeren sagde, var voldshandlingerne eskaleret, og der var en krigslignende konflikt i det østlige Ukraine. Meget tydede på, at Rusland stod bag. Putin forsøgte at teste amerikanerne og resten af Europa. I det lys måtte diskussionen om gasrørledningen blive endnu mere aktuel. Når først den var etableret, var Ukraines energipolitiske situation fuldstændig uholdbar. Rusland var med til at optrappe situationen i det østlige Ukraine. I Danmark havde man købt sig noget tid ved at lade Karlshamn lægge jord til det, der skulle opføres. Men burde det ikke også være en del af diskussionen på rådsmødet, hvordan etableringen af gasrørledningen ville påvirke regionens mulighed for stabilitet?

Udenrigsministeren havde besøgt Ukraine samme uge og var blevet bekræftet i, at det var vigtigt at fastholde presset på Rusland. Den nye amerikanske FN-ambassadør havde understreget, at det også var den nye amerikanske regerings linje. Regeringen støttede arbejdet med korruptionsbekæmpelse, stillede arbejdskraft og viden til rådighed, men det var Ukraine, der skulle løfte opgaven og løse problemerne. I en situation, hvor der havde været en revolution for nylig, var der brug for reformer. Der var kommet en træthed efter revolutionens begejstring. Det ledende parti var nede på 2-3 procents opbakning. Det gav plads til populistiske. Man havde fået styr på nogle af de store udfordringer, f.eks. inden for olieindustrien, og det indebar bl.a., at man skulle til at betale for energi. Nogle populistiske gik nu til valg på, at energi skulle være gratis, og de tordnede frem i meningsmålingerne. Det gjorde det svært for dem, der ønskede et realistisk reformspor. Det var godt, at der var nogle år til valget, så tingene kunne nå at vende. Man så allerede, at der var begyndt at være vækst i Ukraine.

Nord Stream 2 havde nogle geopolitiske implikationer. Derfor havde Danmark sammen med Sverige skrevet et brev til Kommissionen med en opfordring til at komme på banen på det område. Det var svært at få Kommissionen til det. Man havde forsøgt på energiministerniveau, men nu lå der så også et fælles dansk-svensk brev klar til at blive udsendt, hvor der kun manglede den svenske statsministers underskrift. Socialdemokraterne måtte derfor gerne lægge pres på deres svenske kolleger. Spørgsmålet var, hvad man egentlig ud fra de internationale regler kunne gøre ved det. Det var et spørgsmål, man var nødt til at forholde sig til.

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at man allerede havde kontaktet de svenske socialdemokratiske kammerater, for man var også nysgerrig efter, hvad der afholdt den svenske statsminister fra at underskrive brevet. Det var fint, at man på rådsmøder udtrykte støtte, men det klingede hult, når man samtidig var ved at acceptere etableringen af en

gasrørledning, som var vigtig for Tyskland, men som ville sætte Ukraine i en vanskelig situation. Nord Stream 2 ville give Rusland alle tænkelige strategiske kort på hånden til at generere Ukraine, så han opfordrede ministeren til at påpege det problematiske i etableringen af gasrørledningen, som ville destabilisere regionen.

Nikolaj Villumsen havde forstået det sådan, at regeringens politik var, at EU skulle drøfte Nord Stream 2, og det her var den mest afgørende mulighed for det. Ville ministeren bruge den mulighed? Der var gode grunde til at afvise gasrørledningen – at man ikke ville være afhængig af russisk energi, at man ville omstille til grøn energi osv. Tiden løb, og inden længe kunne der komme en russisk anmodning til Danmark. Så var der brug for, at EU havde afvist den. Det var beklageligt, hvis den svenske statsminister ikke ville underskrive brevet. Kunne man få den svenske udenrigsminister til at gøre det i stedet?

Udenrigsministeren sagde, at regeringens strategi med hensyn til Nord Stream 2 var at afvente en EU-vurdering af, om Nord Stream 2 var i overensstemmelse med energiunionens tredje pakke. Det var ikke rimeligt, at et lille land som Danmark skulle stå med det alene. Som Peter Hummelgaard Thomsen havde sagt, havde Tyskland en bestemt interesse. Socialdemokraterne måtte gerne tale med deres tyske kammerater for at få lidt hjælp.

Holger K. Nielsen sagde, at hjælp fra de tyske socialdemokrater til Nord Stream 2 svarede til den hjælp, rebet giver den hængte. Det kunne ikke anbefales.

Nikolaj Villumsen sagde, at udenrigsministeren havde et ansvar for at stoppe Nord Stream 2. Det måtte han ikke løbe fra. Ville man bruge topmødet til at rejse sagen? Det var en helt oplagt mulighed, fordi man også skulle tale om Ukraine. Hvad ville man gøre fremadrettet? Det var farligt bare at lade tiden gå. Lige pludselig kunne der ligge en gasledning, der gjorde EU mere afhængig af fossile brændstoffer og russisk gas.

Udenrigsministeren svarede, at der var bred enighed om, at man ikke skulle stå alene med problemstillingen. Det var nok et brev på statsministerniveau, der ville rykke mest.

Nikolaj Villumsen spurgte, om ministeren ville rejse spørgsmålet om Nord Stream 2 på det kommende møde.

Udenrigsministeren ville ikke afvise, at han ville hviske nogle relevante kolleger i ørerne, hvis der var lejlighed til det, men sagen var ikke på dagsordenen.

2. Libyen

– *Politisk drøftelse/(evt.) rådskonklusioner*

Rådsmøde 3516 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (16) – bilag 205 (udvalgsmødereferat side 197, senest behandlet i EUU 4/11-16)

Udenrigsministeren: Der vil på rådsmødet være en drøftelse af den seneste politiske udvikling i Libyen og sikkerhedssituationen i landet.

Den politiske proces i Libyen er meget skrøbelig, og FN's bestræbelser på at implementere den politiske aftale fra 2015 har længe manglet momentum. Den internationalt anerkendte samlingsregering i Tripoli har vanskeligt ved at udøve sin kontrol i landet og formår ikke at levere på befolkningens stigende behov. Samlingsregeringen møder betydelig politisk modstand fra parter i det østlige Libyen, herunder parlamentet i byen Tobruk, hvilket er med til at forklare den manglende fremdrift i det politiske spor.

EU og Danmark støtter fortsat fuldt op om FN's bestræbelser på at bringe de rivaliserende parter sammen og betragter den politiske aftale som den eneste holdbare ramme for en løsning på konflikten. En fungerende og legitim national samlingsregering er afgørende for, at det internationale samfund og EU kan medvirke til at genoprette fred og stabilitet i Libyen, og for et effektivt samarbejde om emner som migration og terror.

I forhold til netop terrortruslen har der været en positiv udvikling i Libyen. Det er lykkedes samlingsregeringens styrker at fordrive ISIL fra gruppens højborg i Libyen, kystbyen Sirte. Dette er sket med luftstøtte fra USA. Fordrivelsen fra Sirte har uden tvivl været med til at svække ISIL i Libyen, men ISIL og andre militante ekstremistiske grupper vil forblive en trussel i Libyen og regionen. Derudover er det klart, at man i disse dage ikke kan tale om Libyen uden også at komme ind på migration.

Som drøftet i udvalget i går med statsministeren, vil der i dag i Valletta være en uformel drøftelse mellem EU's stats- og regeringschefer om, hvad EU yderligere kan gøre i forhold til Libyen og den centrale Middelhavsroute.

Rasmus Nordqvist bad om en pixiudgave af, hvad der egentlig foregik. Når man læste samlenotatet fra Udenrigsministeriet, tænkte man, hvordan pokker man kunne lave en aftale med så kaotisk og usikkert et land, før det fungerede bare nogenlunde.

Nikolaj Villumsen var enig med Rasmus Nordqvist. Hvad var perspektivet for stabilitet i landet? Der var en regering, som kun havde kontrol med få dele af landet. Hvor store områder var kontrolleret af ISIL? Hvis det, der blev talt om på topmødet i dag, bare var fugle på taget, fordi intet tydede på, at regeringen ville få kontrol over det libyske territorium, var der vel ikke noget perspektiv i det. Hvordan vurderede ministeren menneskerettighedssituationen? Fra Amnesty International og Human Rights Watch lød det, at libyske kystvagter stod bag overgreb på migranter. Hvordan ville man leve op til menneskerettigheder og international lov i arbejdet?

Kenneth Kristensen Berth bakkede op om forsøget på at indgå en aftale med Libyen, selv om det var vanskeligt. Nogle af de synspunkter, den maltesiske premierminister havde udtrykt, var rigtige. Han advarede mod, at man lavede aftaler om flådefartøjer og deres indgreb i libysk farvand uden at have en klar aftale med Libyen om at sætte personer i land i Libyen.

Zenia Stampe kaldte meddelelsen om Libyen for interessant og god. Gjorde Danmark noget ekstra for at hjælpe Libyen med at skabe ordentlige vilkår for migranterne? Hun var enig i Alternativets og Enhedslistens kritik af muligheden for at lave en aftale i et land, hvor forholdene ikke var bedre, og hvor styret var ustabil. For overhovedet at nå dertil, måtte man skabe tålelige forhold. Med Danmarks historie med udviklingsbistand og regeringens skåltaler om nærområdeinitiativer tænkte hun, at regeringen ville vise lederskab og trække EU mere i den retning. Man havde lukket en række flygtningeruter til EU, men man kunne også få dårlig smag i munden ved tanken om de vilkår, flygtningene og migranterne levede under. Hvad gjorde regeringen for at forbedre de vilkår? Radikale Venstre forventede, at regeringen viste lederskab på området.

Udenrigsministeren svarede, at planerne for at håndtere migrationskrisen i Libyen var, at stats- og regeringscheferne samme dag drøftede den centrale Middelhavsroute. Den var også blevet drøftet dagen før. Man var nødt til at gøre en indsats, og jo længere man ventede, jo sværere blev det. Målet var at modvirke, at folk krydser Middelhavet, men det var en langsigtet opgave. Man måtte hjælpe lokalt der, hvor man kunne, og det gjorde man også.

Ministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at statsministeren dagen før havde forklaret, at den libyske kystvagt fragtede de flygtninge, de eventuelt samlede op i libysk farvand, tilbage til Libyen. Men der var ingen hurtige løsninger, så man var nødt til at have en bred tilgang til spørgsmålet, hvor man arbejdede på mange fronter samtidig, herunder på at stabilisere situationen i landet. Den libyske kystvagt var et af de elementer.

Ministeren svarede Zenia Stampe, at EU havde iværksat en række initiativer i det centrale Middelhav og Libyen. I det centrale Middelhav havde man den Frontex-koordinerede Operation Triton, som Danmark bidrog til med et Challengerfly. EU havde også iværksat den militære Operation Sofia, der havde til formål at ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel. I 2016 havde Operation Sofia reddet mere end 32.000 migranter og anholdt mere end 100 menneskesmuglere. I oktober 2016 begyndte Operation Sofia desuden at uddanne den libyske kystvagt. EU finansierede aktuelt migrationsrelaterede programmer i Libyen til en værdi af 30 mio. euro. Projekterne fokuserede bl.a. på beskyttelse af migranter og værtssamfund, kapacitetsopbygning af libyske myndigheder, påset hjemsendelse af migranter tilbagesendt til Libyen og forbedring af forholdene i de libyske detentionscentre. Danmark støttede bl.a. med et bidrag på 45 mio. kr. til EU's Trust Fund for Migration og med udsendelse af en ekspert til EU's grænsebistandsmission i Libyen. Danmark kunne ikke løfte opgaven alene, men man gjorde en del i samarbejde med de andre EU-lande.

Rasmus Nordqvist forstod ikke, at man på Malta kunne lave den aftale om håndtering af migration, når man så situationen i Libyen. Afhang aftalerne af, at man fik skabt stabilitet og sikret menneskerettighederne? Hvad kom først? Trådte aftalerne først i kraft, når det andet var i orden?

Zenia Stampe sagde, at Kommissionens forslag om Libyen sådan set var positivt, og det var ikke, fordi Danmark ikke bidrog, men med den profil, Danmark havde med udviklingsbistand og flygtninge, og med al snakken om nærømråder forventede hun, at Danmark ville gøre noget ekstra. Det kunne godt være, Danmark gjorde det, men det blev hun ikke overbevist om, når mange af ministerens svar handlede om kystvagten. Hun ville fremover forvente, at Danmark ikke bare gennem EU, men også selv ville gøre en ekstra indsats for at sikre forholdene for migranter i Libyen, og at regeringen kunne dokumentere det.

Udenrigsministeren var positiv over for et styrket migrationssamarbejde med de nordafrikanske lande med henblik på at mindske migrationen hen over Middelhavet og mindske det tragiske tab af menneskeliv. Den aktuelle situation i Libyen udgjorde selvfølgelig en udfordring, og der var behov for en kapacitetsopbygning af de libyske myndigheder og deres grænsebevogtning – både søgrænsen og grænsen til Niger. EU gjorde allerede meget, men der var behov for at se på, hvad mere man kunne gøre, og det var derfor, stats- og regeringslederne samme dag mødtes i Valletta.

Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at man ikke kunne vente med at forholde sig til flygtningestrømmen, til der en dag var fred i hele Mellemøsten.

Rasmus Nordqvist sagde, at han ikke talte om fred i Mellemøsten. Det var dumt at sige. Han talte om et styre i totalt kaos, hvor der ikke var sikkerhed. Hvordan kunne man lave en aftale med det styre?

Zenia Stampe troede, at embedsmanden havde givet ministeren det forkerte papir. Hun spurgte ikke til grænsekontrol, men om, hvad den danske regering gør for at forbedre vilkårene for flygtninge og migranter i Libyen. Man måtte give dem ordentlige forhold, og det havde EU et ansvar for. Hun var bange for, at alle EU-landene var så forhåbende på at få lavet den aftale – som hun også gik ind for på sigt, når forholdene var til det – at man ikke nåede at få sørget for migranternes vilkår. Hvad gjorde EU og Danmark for at forbedre vilkårene?

Udenrigsministeren sagde, at han faktisk havde forsøgt at besvare Zenia Stampes spørgsmål. Måske kunne hun se på tv-optagelsen fra mødet, at han faktisk havde givet eksempler. Man kunne diskutere, om det var nok, for situationen var utilfredsstillende. Men han havde prøvet at konkretisere det.

3. Egypten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3516 – bilag 1 (sammenotat side 6)

Udenrigsministeren: Der ventes en drøftelse af situationen i Egypten og EU's relationer til landet. Egypten er en vigtig og nødvendig partner for EU. Det gælder blandt andet, når vi skal finde løsninger på store udfordringer som migration, terror og konflikter i regionen. Her er der behov for, at vi engagerer Egypten.

På den anden side er vi selvfølgelig også nødt til at adressere menneskerettighedssituationen i Egypten, som er under stigende pres. Et eksempel er parlamentets vedtagelse af en ny og særdeles restriktiv ngo-lov. Loven er endnu ikke godkendt af præsident al-Sisi og derfor ikke trådt i kraft. Som den ser ud nu, giver ngo-loven anledning til bekymring. Det er vurderingen, at den vil sætte yderligere begrænsninger for civilsamfundet. Vedtages loven i sin nuværende form, vil det være et skridt i den forkerte retning. EU har givet udtryk for sin bekymring i samtaler med de egyptiske myndigheder. Præsident al-Sisi har udtalt, at han agter at sikre, at parlamentets lov er i overensstemmelse med forfatningen. Egyptens forfatning indeholder betydelige garantier for civilsamfundet, og man kan derfor håbe, at præsidentens melding bliver en realitet.

Fra dansk side vil vi fortsat arbejde for en balanceret EU-linje. En linje, hvor vi over for Egypten udtrykker vores klare bekymring i forhold til menneskerettighedssituationen, men hvor vi samtidig arbejder for tæt dialog og samarbejde om fælles udfordringer. Vi har klare interesser i at arbejde sammen med Egypten, f.eks. for at fremme stabilitet og sikkerhed i regionen og for at finde en bæredygtig løsning på konflikten i Libyen samt fælles svar på grænseoverskridende udfordringer som migration og militant islamisme.

Rasmus Nordqvist sagde, at ngo-loven ikke lød rar. Var den i tråd med ngo-loven fra Israel?

Nikolaj Villumsen sagde, at det var meget godt med dialog, og at man ville rejse menneskerettighedsspørgsmålet, men samtidig ville man give en masse penge til al-Sisis militærdiktatur. Han havde indtryk af, det bare var et spørgsmål om, hvornår det ville eksplodere igen, hvis ikke der kom en demokratisering. Mente udenrigsministeren virkelig, det var klogt at give de penge til Egypten på et tidspunkt, hvor situationen forværres med den kommende ngo-lov?

Kenneth Kristensen Berth bakkede op om forsøget på at stabilisere Egypten. Det var ikke længe siden, Egypten var demokratisk, og for ham at se var det en ubehagelighed, for i et demokratisk Egypten ville det muslimske broderskab bare komme tilbage til magten. Det var muligt, nogle i lokalet syntes, det var en forrygende god idé. Det syntes han ikke. Nogle lande var ikke modne til demokrati. Dem var der mange af i Mellemøsten og Nordafrika.

Udenrigsministeren svarede, at ngo-loven indebar, at alle ngo'er og civilsamfundsprojekter og pengeoverførsler skulle godkendes af et nationalt agentur med repræsentanter fra ministerier og sikkerhedstjenester. Hvis den blev ratificeret af præsidenten i sin nuværende

form – hvilket man selvsagt ikke håbede – ville det betyde en yderligere indskrænkning af civilsamfundet i Egypten.

Nikolaj Villumsen gentog, at det måske ikke var så klogt at give et massivt beløb til Egypten nu, hvor menneskerettighedssituationen er forværret.

4. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3516 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren: Jeg forventer en drøftelse, der tager udgangspunkt i målet om at holde tostatsløsningen i live.

Der er i EU-kredsen enighed om, at situationen på landjorden ikke er befordrende for tostatsløsningen. Begge parter synes mest optaget af interne forhold, og trenden i bosættelser og nedrivninger samt vold vil næppe ophøre. I den kommende tid vil EU's indsats primært fokusere på at holde tostatsløsningen i live.

EU vil derfor fokusere på samarbejdet med de to parter, dvs. samarbejdet med kvartetkollegerne fra USA, Rusland og FN, og EU vil også fastholde et tæt samarbejde med de arabiske stater på basis af det arabiske fredsinitiativ.

Rasmus Nordqvist spurgte, hvilke nye skridt man talte om. Efter indsættelsen af den nye præsident i USA var Israel buldret frem med nye planer om bosættelser, som i den grad stod i vejen for tostatsløsningen. Sidste år havde man set voldsomme nedrivninger af EU- og danskstøttede projekter på Vestbredden. På et tidspunkt måtte man vel reagere på de israelske bosættelser, der ellers på et tidspunkt ville skære Vestbredden midt over. Hvis de fik lov til det, ville tostatsløsningen være tæt på umulig at opnå.

Nikolaj Villumsen sagde, at der var en FN-resolution, der meget klart slog fast, at bosættelserne var ulovlige. Ville ministeren drøfte, hvordan man kunne øge presset på Israel fra EU's side? Ville han rejse spørgsmålet om Trumps udmelding om at flytte den amerikanske ambassade til Jerusalem, hvad der ville begrave tostatsløsningen? EU var desværre til grin for sine egne penge. Dansk støtte og EU-støtte gik til at bygge basale fornuftige humanitære projekter på Vestbredden, som Israel ødelægger. Det skulle de ikke have lov til. Man havde valgt ikke at sende Israel en regning, men vil man sætte foden ned og lade dem betale for ødelæggelsen af humanitære projekter, der var finansieret af Danmark og EU?

Kenneth Kristensen Berth spurgte apropos den israelfjendtlige venstrefløjs udmeldinger, om ikke det var rigtigt, at den israelske regering for ikke så mange dage siden ryddede en ulovlig bosættelse i Amona. Det var altså ikke sådan, at den israelske regering accepterede bosættelser uden politiske beslutninger om det.

Udenrigsministeren svarede, at regeringen var imod ulovlige bosættelser og arbejdede for en tostatsløsning. Hans fornemmelse var, at der ikke ville komme en særlig stor justering af den linje fra USA, i forhold til hvad nogen frygtede. Men man vidste det ikke endnu. Udmeldingerne om store yderligere bosættelser var i strid med det internationale samfunds opfordringer, og FN's Sikkerhedsråd havde nogle måneder forinden fordømt det. På Paris-konferencen den 15. januar blev det bekræftet, at en varig løsning kun kunne opnås gennem en forhandlet tostatsløsning. I Udenrigsrådet den 16. januar var der enighed om, at

EU's holdning til en tostatsløsning med 1967-grænsen og Jerusalem var det, der var udgangspunktet. Regeringen beklagede derfor stærkt, at Israel fortsætter sin bosættelsespolitik, som var imod Folkeretten og EU's udenrigspolitik og anbefalingerne fra kvartettens rapport i juli 2016.

Jerusalems status var det mest ømfindtlige i enhver fredsforhandling, og enhver flytning af en ambassade fra Tel Aviv til Jerusalem ville kunne skabe alvorlige reaktioner mellem parterne og i regionen. Derfor håbede han, at Trump ville engagere sig i en tostatsløsning, som et flertal i EU og i Folketinget gik ind for.

Rasmus Nordqvist fandt det sjovt, at ministeren nævnte Parisudtalelsen, som var fra før Trump blev valgt, og før Israel kom med sine udmeldinger. Det virkede ikke, som om regeringen ville foretage sig noget. Kunne man ikke træde et niveau op i retorikken og ikke nøjes med at beklage?

Holger K. Nielsen var med på, at EU var imod at flytte ambassaden, men blev der forberedt en reaktion, hvis det skete?

Nikolaj Villumsen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt man ville sende en regning til Israel, når de rev humanitære projekter finansieret af EU og Danmark ned.

Udenrigsministeren svarede, at både Danmark og EU's udenrigsrepræsentant advarede mod placeringen af en amerikansk ambassade i Jerusalem. Det samme gjaldt bosættelserne. EU fordømte bosættelserne. Han vidste ikke, hvad det næste niveau i diplomatisk retorik skulle være, men han troede, signalet var meget klart.

Ministeren svarede Nikolaj Villumsen, at regeringen i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp havde anmodet de israelske myndigheder om tilbagelevering af de solcellepaneler, Israel konfiskerede i februar 2016 i område C. Solcellepanelerne er delvis finansieret af Danmark gennem Folkekirkens Nødhjælp, og Israel havde endnu ikke imødekommet anmodningen. Regeringen ville fortsætte sit fokus. Ødelæggelsen af vandtanke ved Betlehem i 2016 og 2017 indgik i dialogen med de israelske myndigheder. De var opstillet af Folkekirkens Nødhjælp. Muligheden for økonomisk kompensation indgik i overvejelserne i EU, og regeringen drøftede med det fælles donorkonsortium, om der skulle presses på her. Det skulle ske i fællesskab, hvis det skulle virke.

Rasmus Nordqvist sagde, at man i over et år havde talt med Udenrigsministeriet om Israels nedrivning af dansk støttede projekter. Hvad ville man gøre ved det? Man hørte hele tiden om dialog, om fordømmelse og bekymring, men hvornår ville man gå op i næste gear? Det lod ikke til at være en forandring – hverken hvad ordvalg eller handling angik.

Udenrigsministeren svarede Rasmus Nordqvist, at han havde prøvet at redegøre for, hvor henne i processen man er, og pointen var, at det var vigtigt, at det blev en fælles EU-indsats.

5. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Udenrigsministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men besvarede spørgsmål fra udvalget.

Rasmus Nordqvist spurgte, om man ikke skulle tale om den internationale politiske situation generelt, nu man havde to stormagter, USA og Rusland, med nogle lidt specielle præsidenter, der mere eller mindre klart udtrykte et ønske om at destabilisere Europa. Pressemødet med Trump og May en uge tidligere havde været meget bekymrende. Putins indblanding i europæiske valg var også bekymrende.

Kenneth Kristensen Berth sagde om situationen i USA, at der var ved at indfinde sig et kollektivt sortsyn blandt de politisk korrekte. Han var lidt i tvivl om, hvorvidt udenrigsministeren var blandt dem. Han advarede mod at lade Europa eskalere en konflikt med USA, som ikke var der. Det var efter hans opfattelse det, der skete for tiden. Præsidenten havde foretaget sig ting, han havde rygdækning til fra sin befolkning – det var faktisk bare en indfrielse af hans valgløfter. Den europæiske præsident nævnte den amerikanske præsident i samme boldgade som Islamisk Stat på et offentligt transmitteret pressemøde. Han havde fuld forståelse for, at man også skulle kunne kritisere sine partnere, men der var en afgrund til forskel på at udtrykke en kritik af en præsidents måde at agere på og så at remse vedkommende op sammen med Islamisk Stat i en opremsning af verdens problemer. Det var decideret kontraproduktivt. På gårsdagens europaudvalgsmøde havde statsministeren sagt, det var væsentligt at fastholde et stærkt transatlantisk samarbejde. Det her var ikke vejen frem. Han opfordrede ministeren til at overveje en ekstra gang, hvilken interesse Europa havde i at eskalere en efter hans mening ikkeeksisterende konflikt. Han havde en fornemmelse af, at nogen i EU gerne ville have den konflikt.

Formanden mindede om, hvilke emner udenrigsministeren havde orienteret om.

Udenrigsministeren spurgte, hvem der havde sidestillet Trump og ISIL.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at Donald Tusk nævnte fire udfordringer for verdensfreden på et pressemøde 2 dage tidligere. Han nævnte de to samme.

Udenrigsministeren sagde, at det ikke var det samme som at sidestille dem.

Ministeren sagde, at Trump var blevet nævnt i erkendelse af, at det var ufatteligt, hvad der var sket inden for de sidste 5-10 år. 5 år tidligere var Ruslands præsident på besøg i København og drak en fadøl med Lars Løkke Rasmussen i Nyhavn. Nu havde man grænsekonflikt og annektering af Krim. 5 år tidligere arbejdede nogle for at få Tyrkiet med i EU, nu så man bare forværringer. 5 år tidligere havde man også haft det arabiske forår, nu var der bare kaos. Libyen, Iran og Rusland spillede nye roller, ikke mindst fordi USA ikke havde været så markant. Ingen havde forudset Brexit 5 år tidligere, og alle var nødt til at forholde sig til den nye amerikanske præsident og hans twitterdiplomati. Og så havde han ikke engang nævnt Arktis.

Holger K. Nielsen nævnte, at Trump havde været meget klar på at ville ud af atomaftalen med Iran. EU var med i den aftale. Havde man forberedt, hvordan man ville håndtere et amerikansk frontalangreb på atomaftalen?

Nikolaj Villumsen sagde, at Trumps regering, og hvad man skulle stille op med den, nok ville blive drøftet i korridorerne. Et af Trumps dekretter gik på, at USA ikke længere ville støtte udviklingsprojekter, der rådgiver om prævention. Ville ministeren formelt eller uformelt arbejde for, at man fra EU's side prøver at kompensere?

Zenia Stampe sagde, at Trump ikke var nævnt i papirerne, men man havde måske heller ikke regnet med, hvilken betydning han ville have. Hun havde en forventning om, at EU skulle til at redefinere sig selv som den nye leder af den liberale verdensorden, nu USA ikke ønskede at være det. Det ville ikke mindst spille en rolle med hensyn til Israel og Palæstina, hvor EU før har kunnet læne sig tilbage og regnet med, at konflikten ville blive løst af andre. Præsident Trump var helt uforudsigelig og havde netop været ude og tage afstand fra bosættelserne. Det var positivt, men det var stadig ikke hans kurv, man havde lyst til at placere sine æg i. Ville ministeren presse på for, at EU skulle spille en større rolle udenrigspolitisk, især for at beskytte nogle af de værdier og institutioner, som sikkerheden er baseret på.

Udenrigsministeren gentog, at det var usædvanligt, hvad der skete for tiden. 5 år tidligere var der enten ro, optimisme eller status quo. Nu var der ikke det nogen steder. Danmark havde ikke og kunne ikke have ambassader alle steder, men de steder, man havde, skulle man påvirke i den retning, der var opbakning til i Folketinget.

Holger K. Nielsen gentog sit spørgsmål om Iran.

Udenrigsministeren sagde, at Iran ikke var på dagsordenen. Men forventningen var ikke, at den nye præsident ville løbe fra atomaftalen.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3517 (almindelige anliggender) den 7. februar 2017

EUU alm. del (16) – bilag 343 (internt) (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge rådsmødet for almindelige anliggender den 7. februar 2017 til orientering. I tillæg ville han gerne forelægge sagen om reform af EU-valgloven, som skulle behandles i samme rådsformation på et senere tidspunkt. Sagen var til forhandlingsoplæg.

FO 1. Reform af EU-valgloven

– *Tidlig forelæggelse*

INL (2015) 2035

Rådsmøde 3517 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (15) – E 33 (note af 22/2-16 om forslag til revision af den europæiske valglov)

Udenrigsministeren: Europa-Parlamentet, som jo kan foreslå ændringer i reglerne for Europa-Parlamentsvalg, vedtog i november 2015 et forslag til reform af EU valgloven, som Rådet i det forgangne år har behandlet.

Regeringen har arbejdet for at fastholde den institutionelle balance mellem EU's institutioner og sikre tilstrækkelig fleksibilitet og frivillighed i forhold til medlemsstaternes og partiernes traditioner, nationale valgsystemer og lovgivning.

Der tegner sig nu konturerne af et fornuftigt kompromisforslag, som medlemslandene umiddelbart forventes at kunne tilslutte sig. Kompromisforslaget omfatter bl.a.

- at der bedre kan gennemføres kontrol med dobbelt stemmeafgivning til Europa-Parlamentsvalgene på tværs af grænser,
- at hvervet som europaparlamentsmedlem er blevet uforeneligt med hvervet som medlem af et nationalt parlament,
- at der indføres en tidsfrist for opstilling af kandidatlistor til europaparlamentsvalg på mindst 4 uger før valgdatoen i de medlemsstater, som har en tidsfrist, og
- at nationale partier får mulighed for at anmode om at få navn på stemmesedlen for den europæiske partigruppe, som partiet tilhører.

Det kompromisforslag, der ligger på bordet, betyder for Danmark, at vi kan afvikle de danske europaparlamentsvalg helt som vanligt. Dog vil partierne nu have mulighed for at anmode om, at navnet på den europæiske partigruppe, som partiet tilhører, også anføres på stemmesedlerne.

Det oprindelige forslag er blevet væsentligt ændret under forhandlingerne i Rådet. Som det fremgår af samlenotatet, er de mest vidtgående elementer fjernet, og en række andre elementer er blevet markant ændret.

Vi er endnu ikke færdige med forhandlingerne i Rådet. Der er blandt andet fortsat uenighed om det centrale forslag vedrørende en obligatorisk spærregrænse på mindst 3 og højst 5 procent i de medlemslande, som har mere end 32 sæder. Forslaget vil påvirke enkelte af de større lande, men ikke Danmark.

Jeg forelægger punktet til forhandlingsoplæg i dag, da det ikke kan udelukkes, at der vil kunne opnås et kompromis i Rådet i løbet af foråret. Såfremt en ny valglov skal nå at træde i kraft inden det kommende europaparlamentsvalg i 2019, vil forhandlingerne i Rådet skulle afsluttes i foråret 2017.

FO Mit forhandlingsoplæg er, som følger:

At regeringen vil kunne tilslutte sig kompromisforslaget, hvilket betyder, at vi kan afvikle de danske Europa-Parlamentsvalg helt som vanligt.

At regeringen lægger afgørende vægt på, at en reform af valgloven *ikke* ændrer den institutionelle balance mellem EU's institutioner og dermed,

- at Det Europæiske Råds rolle fastholdes i forhold til udvælgelse af formanden for Kommissionen, og
- at det fastholdes, at Rådets vedtagelse af ændringer af EU-valgloven også fremover kræver enstemmighed.

Kenneth Kristensen Berth havde et problem med forhandlingsoplægget på grund af den obligatoriske spærregrænse. I første omgang vedrørte det muligvis ikke Danmark, men han var bekymret for, at det kunne være med til at stramme skruen for de andre lande. I Danmark kunne man i princippet godt komme i Europa-Parlamentet med 4,8 pct. af stemmerne på grund af valgforbundsordningen. Formålet med spærregrænsen var desuden problematisk. Kenneth Kristensen Berth så spærregrænsen som en reaktion på, at Tyskland fik valgt et medlem fra NPD. Det var efter hans mening et modbydeligt parti, men det havde dog kvalificeret sig til at stille op til valget. Nogle briter havde også været kede af, at British National Party blev valgt. Men hvis man kvalificerede sig til et mandat, skulle man have det. Forslaget ville også gøre det vanskeligere for de mindre sammentømrede grupper i Europa-Parlamentet at danne grupper, hvis færre partier opnåede valg. Det gav færre potentielle alliancepartnere at danne grupper med efter Parlamentets regler. Derfor kunne Dansk Folkeparti ikke bakke op om et forhandlingsoplæg, hvor regeringen ikke lagde afgørende vægt på at få taget spærregrænsen af bordet.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at der stod i valgloven, at Europa-Parlamentets medlemmer skulle repræsentere alle EU-borgere, ligesom Kommissionen. Det syntes han var provokerende og mærkeligt. Mange af europaparlamentarikerne havde en meget føderalistisk tilgang til EU og så måske endda EU som en parallel til det amerikanske system. Men ingen kunne drømme om at sige til medlemmerne af Repræsentanternes Hus, at de ikke måtte repræsentere deres distrikt. I hans øjne var det problematisk at bede nogle repræsentere alle EU-borgere i stedet for dem, der havde valgt dem.

Rasmus Nordqvist bemærkede, at regeringen også fandt det ønskeligt at øge legitimiteten, kendskabet og interessen for Europa-Parlamentet helt i tråd med Parlamentets forslag. Men når han så på Rådets kompromisforslag, kunne han ikke se, hvad der var tilbage, der skulle hjælpe på det. Hvor var alle de progressive forslag, der kunne gøre Parlamentet mere demokratisk og gennemsigtigt, direkte valg af kommissionsformand? Det var en meget smal andel af befolkningen, der stillede op til disse valg. Ministeren havde sagt, at det var godt, at man i Danmark kunne holde valg helt som vanligt – men var det ikke bedre at gå efter at holde et endnu bedre valg?

Nikolaj Villumsen sagde, at spærregrensen var kontroversiel. I Danmark havde man indirekte en spærregrense på 7 pct. for at blive valgt til Europa-Parlamentet, fordi Danmark havde så få mandater. Tysklands forbundsdomstol havde afgjort, at der ikke skulle være en spærregrense, og det var den beslutning, man nu ville ændre. Det kunne Enhedslisten ikke støtte, så når forhandlingsoplægget accepterer tvungen spærregrense, kunne Enhedslisten ikke støtte det. Burde man ikke bakke op om kritikken af det?

Zenia Stampe sagde, at Det Radikale Venstre støttede forhandlingsoplægget, fordi der var tale om en forbedring, men at partiet støttede en række af Europa-Parlamentets ændringsforslag, fordi man på længere sigt gerne så Kommissionen omdannet til en regering, der udspringer af Parlamentet. Men det var en større institutionel diskussion.

Holger K. Nielsen spurgte, om spærregrensen skulle vedtages med enstemmighed eller kvalificeret flertal. Hvis det var enstemmighed, kunne de lande, der var imod, jo bare stemme det ned. Man kommer dermed ikke til at tvinge en spærregrense ned over nogen. Socialistisk Folkeparti støttede forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren bekræftede, at spærregrensen krævede enstemmighed. Spørgsmålet om spærregrense var relevant, men man måtte finde en løsning. Spærregrensen kom ikke til at påvirke Danmark, for det gjaldt kun lande med mere end 32 sæder. Han kunne ikke se, hvordan det skulle blive relevant i Danmark.

Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at han gerne så en bedre debat i forbindelse med europaparlamentsvalgene. Der var stadig gode elementer tilbage, der kunne øge legitimiteten. Den øgede udveksling af oplysninger om vælgerne mellem medlemsstaten kunne bidrage til en bedre kontrol af dobbelt stemmeafgivning på tværs af grænserne. Kravet om tidsfrist for opstillingslister på mindst 4 uger før valgdatoen ville forlænge valgkampen i de lande, hvor den ellers var meget kort, og dermed øge muligheden for demokratisk debat.

Som Nikolaj Villumsen havde nævnt, var der også mulighed for at tilføje navnet på den partigruppe, kandidaterne tilhørte.

Ministeren havde noteret sig, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti ikke støttede forhandlingsoplægget.

Kenneth Kristensen Berth havde ikke fået svar på sit spørgsmål om, hvad det ville betyde, at parlamentsmedlemmerne skulle repræsentere alle unionens borgere. Han syntes, det var meget problematisk. Hvad var sanktionen, hvis man ikke kastede sit fædreland fra sig og blev unionsborger, når man trådte ind i de hellige haller?

Selv om det ikke direkte berørte Danmark, var der tale om et skridt i en retning. Hvor ville spærregrænsen blive sat næste gang? Man kunne se, hvordan man brugte spærregrænsen i Tyrkiet.

Rasmus Nordqvist sagde, det var en fælles europæisk valglov, og derfor var det Danmarks ansvar som del af fællesskabet at forholde sig til den – også selv om den ikke fik nogen indflydelse på dansk afholdelse af valg. Han var bekymret for, at man forpassede chancen for at styrke gennemsigthed og demokrati, og derfor kunne Alternativet ikke støtte forhandlingsoplægget.

Udenrigsministeren svarede Kenneth Kristensen Berth, at medlemmer af Europa-Parlamentet repræsenterede alle EU-borgere, ikke kun dem, der havde stemt på dem. Den enkelte parlamentariker vil dog hverken være mere eller mindre bundet, og derfor vurderede man ikke, det ville have nogen praktisk betydning. Derfor havde regeringen ikke forholdt sig yderligere til det spørgsmål.

Da fremtidige ændringer krævede enstemmighed, var spærregrænsen inden for rammen af, hvad man kunne anbefale.

Kenneth Kristensen Berth sagde, det var sjældent, at Danmark stemte imod noget som de eneste.

Udenrigsministeren bekræftede, at det forholdt sig sådan, sikkert fordi Folketinget ikke mente, der var behov for det.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet alene Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 9.-10. marts 2017 (kommenteret dagsorden)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3517 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Det Europæiske Råd 9-10/3-17 – bilag 1 (fortroligt) (udkast til kommenteret dagsorden vedr. møde i DER 9-10/3-17)

Udenrigsministeren: Jeg vil nu forelægge dagsordenen for selve rådsmødet for almindelige anliggender den 7. februar. Det første punkt på dagsordenen er den kommenterede dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd, som afholdes den 9.-10. marts 2017. Den kommenterede dagsorden vil blive præsenteret på rådsmødet. Rådet ventes at tage den til efterretning. Den egentlige substansdrøftelse af dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd ventes først at finde sted på rådsmødet for almindelige anliggender den 7. marts. Udvalget vil derfor også få mulighed for at drøfte emner, når dette rådsmøde forelægges. Herudover vil statsministeren som vanligt forelægge selve topmødet.

Der er tale om et ordinært forårstopmøde, som normalt fokuserer på økonomiske spørgsmål. Det er i den forbindelse forventningen, at Det Europæiske Råd – som en fast del af det europæiske semester – vil udstikke de generelle økonomisk-politiske retningslinjer til EU-landene som helhed samt godkende økonomisk-politiske anbefalinger til euroområdet som helhed. Disse retningslinjer vil blive brugt, når medlemslandene udarbejder nationale reformprogrammer og stabilitets- eller konvergensprogrammer. Eurolandene vil endvidere skulle tage højde for anbefalingerne til euroområdet som helhed i deres programmer.

Jeg forventer derudover, at Det Europæiske Råd vil gennemgå status for gennemførelsen af de forskellige strategier vedrørende videreudvikling af det indre marked, herunder det digitale indre marked, kapitalmarkedsunionen og energiunionen.

For regeringen er det i den forbindelse en prioritet, at der kommer et fornyet fokus på implementering og en mere systematisk håndhævelse af reglerne i det indre marked.

Herudover vil der på topmødet i marts sandsynligvis være en drøftelse af migrations- og flygtningekrisen, der stadig står højt på EU's dagsorden. Det nærmere fokus for migrationsdrøftelsen vil afhænge af udviklingen i ugerne frem mod topmødet – men der må blandt andet ventes en opfølgning på den drøftelse om eksterne aspekter af migration, som stats- og regeringscheferne har på det uformelle topmøde i Valletta i dag.

Endelig ventes der en kort afrapportering om fremskridtene i arbejdet med Kommissionens forsvarshandlingsplan, der blev endosseret af Det Europæiske Råd den 15. december. Afhængigt af udviklingen frem mod topmødet vil der kunne komme yderligere emner på dagsordenen.

3. Opfølgning på møder i Det Europæiske Råd

– Statusdrøftelse

Rådsmøde 3517 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udenrigsministeren: Det andet punkt, jeg vil forelægge, er opfølgning på møder i Det Europæiske Råd. Konkret forventer jeg, at der på rådsmødet den 7. februar vil være en kort opfølgning på topmødet, der fandt sted den 15. december sidste år. Jeg forventer, at det maltesiske formandskab vil give en status på implementeringen af de konklusioner, som stats- og regeringscheferne vedtog på topmødet, bl.a. i forhold til igangværende og kommende initiativer.

På topmødet vedtog stats- og regeringscheferne konklusioner om interne og eksterne aspekter af migration, intern og ekstern sikkerhed, økonomisk og social udvikling samt situationen i Syrien. Der blev yderligere vedtaget en erklæring om EU's associeringsaftale med Ukraine med henblik på at muliggøre endelig ratificering af aftalen i Nederlandene. Det er vigtigt, at der leveres konkrete resultater på alle disse punkter.

Regeringen støtter op om indsatsen for at sikre opfølgning på de konklusioner, der vedtages af stats- og regeringscheferne i Det Europæiske Råd. Systematisk opfølgning på og effektiv implementering af stats- og regeringschefernes beslutninger er vigtig. Det er afgørende for, at EU kan følge sine beslutninger til dørs og levere konkrete resultater for borgerne, ikke mindst i forhold til migrationsdagsordenen.

4. Ændring af forordning 1303/13 om en højere refusionssats fra Regionalfonden til genopbygningsaktiviteter efter naturkatastrofer

– Tidlig forelæggelse

KOM (2016) 0778

Rådsmøde 3517 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Kommissionens meddelelse af 22. november 2016 om "Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid – en europæisk indsats for bæredygtighed"

– *Præsentation*

KOM (2016) 0739

Rådsmøde 3517 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Udenrigsministeren: Til sidst vil jeg kort nævne Kommissionens meddelelse om EU's opfølgning på verdensmålene, som forventes præsenteret på rådsmødet. Regeringen støtter Kommissionens meddelelse og arbejdet med at integrere verdensmålene i EU's forskellige arbejdsområder på nuværende tidspunkt. Regeringen vil løbende overveje, hvilke områder vi fra dansk side synes er særligt vigtige at fremme på EU-niveau frem til 2020. Der vil senere skulle tages stilling til, hvordan verdensmålene integreres i EU's langsigtede strategier, herunder den flerårige finansielle ramme efter 2020 og afløseren for Europa 2020-strategien. Regeringen vil derfor vende tilbage til udvalget, når Kommissionen præsenterer en plan for dette.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3519 (konkurrenceevne – indre marked- og industridelen) den 20. februar 2017

EUU alm. del (16) – bilag 343 (internt) (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren ville forelægge fire sager på dagsordenen for det kommende rådsmøde for konkurrenceevne den 20. februar 2017. Sagerne var til orientering. Først ville han dog forelægge to sager med henblik på tidligt forhandlingsoplæg. Det drejede sig om henholdsvis land for land-rapportering og revision af dual-use forordningen.

Transport-, bygnings- og boligministeren forelagde en sag til orientering fra det kommende rådsmøde om konkurrenceevne – indre marked og industri den 20. februar 2017.

FO 1. Forslag om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0198

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (sammenotat side 2)

KOM (2016) 0198 – bilag 1 (kopi af SAU alm. del - svar på MFU spm. 367, om hvilke positioner EU-medlemslandene har i forhold til, om land for land-rapportering skal være offentligt tilgængelig)

KOM (2016) 0198 – bilag 3 (kopi af SAU alm. del - svar på spm. 446 om regeringen vil arbejde for en lavere beløbsgrænse, i forhold til hvilke selskaber der skal aflægge land for land-rapporteringer)

KOM (2016) 0198 – bilag 4 (henvendelse af 1/2-17 fra Oxfarm IBIS, Mellemfølkeligt Samvirke om offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer)

Erhvervsministeren: Den første sag, jeg vil nævne, er Kommissionens forslag om offentliggørelse af selskabsskatteoplysninger for visse virksomheder og filialer - i daglig tale land for land-forslaget. Sagen forelægges som nævnt til tidligt forhandlingsoplæg.

Forslaget skal skabe større åbenhed om virksomheders skatteforhold. Formålet er at fremme et fair og effektivt skattesystem, der understøtter gode vækstbetingelser - baseret på princippet om, at virksomhederne betaler skat i det land, hvor de har tjent deres overskud.

Forslaget vil indføre krav om, at større multinationale virksomheder skal offentliggøre oplysninger om bl.a. omsætning, overskud og skattebetalinger for hvert land, de opererer i - såkaldt land for land-rapportering.

Forslaget vil berøre store virksomheder, der har aktivitet i EU, uanset om de har hovedkvarter eller lignende i EU.

Reglerne vil gælde for virksomheder, der indgår i multinationale koncerner med en samlet omsætning over 750 mio. euro, dvs. ca. 5,6 mia. kr. Vurderingen er, at 90 pct. af den samlede omsætning genereret af multinationale koncerner med aktivitet i EU bliver omfattet af reglerne.

Oplysningerne skal gives for hvert enkelt land inden for EU, som virksomheden har aktivitet i. For virksomhedens aktiviteter uden for EU kan oplysningerne gives samlet. Dvs. her skal oplysningerne ikke gives pr. land. Hvis virksomheden har aktiviteter i et eller flere lande uden for EU, der er kendt som skattely, skal oplysningerne dog gives separat for hvert af de pågældende lande. Det betyder, at hvis eksempelvis en modervirksomhed i Danmark har aktiviteter i USA, Kina og Panama kan oplysningerne om aktiviteten i Kina og USA gives samlet, mens oplysningerne om aktiviteten i Panama skal gives separat. Selvfølgelig forudsat, at Panama defineres som et skattelyland, og at USA og Kina ikke gør.

Regeringen støtter forslaget overordnede formål og mener, at øget transparens om virksomheders skatteforhold kan fremme virksomhedernes ansvarlighed og styrke offentlig tillid til medlemsstaternes skattesystemer.

Regeringen har dog fokus på, at forslaget ikke pålægger danske virksomheder unødige byrder eller tvinger dem til at offentliggøre fortrolige oplysninger. Lad mig uddybe det lidt;

Regeringen lægger vægt på, at der opnås en balance i forslaget, så kravene til øget transparens ikke medfører unødige administrative byrder for danske virksomheder. Det er vigtigt at huske på, at langt flertallet af danske virksomheder er lovlige og betaler deres skat, hvor de skal. Derfor skal kravene stå mål med den gevinst, der opnås gennem øget transparens. Målet om at minimere byrderne, mener vi, kan opnås ved at virksomhederne i videst mulig omfang kan genbruge de oplysninger, som de allerede har indberettet til skattemyndighederne. EU vedtog regler om land for land-rapportering til skattemyndigheder i maj 2016. Reglerne har været gældende i Danmark siden september 2016.

Ifølge de gældende danske regler skal virksomhederne give nogle enkelte yderligere oplysninger i land for land-rapporten til skattemyndighederne end i dette forslag. Det gælder oplysning om selskabskapital, omsætningsaktiver og en liste over samtlige dattervirksomheder.

Regeringen vil arbejde for, at der alene tilføjes yderligere oplysningskrav til den offentlige land for land-rapport, i det omfang oplysningerne allerede skal rapporteres til skattemyndighederne. Der vil på den måde være tale om genbrug og derfor ikke væsentlige nye byrder.

Regeringen støtter, at virksomheder med aktiviteter i lande, der ikke samarbejder og f.eks. udveksler oplysninger på skatteområdet, skal give oplysninger om omsætning, betalt skat osv. for hvert af disse lande. For andre lande uden for EU gives oplysningerne

samlet. På den måde får vi begrænset byrderne, idet virksomhederne ikke skal offentliggøre rapporter for alle lande. Samtidig får vi offentliggjort detaljerede oplysninger for de lande, hvor risikoen for skatteunddragelse er størst. Sådan sender vi et klart signal til lande, der ikke ønsker at samarbejde.

Regeringen lægger vægt på, at listen over ikkesamarbejdende skattejurisdiktioner kommer til at svare til den liste, der allerede er under udarbejdelse blandt medlemslandene, så vi ikke får to lister til det samme formål.

Regeringen støtter desuden, at medlemslandene kan tillade, at en virksomhed undlader enkelte informationer i land for land-rapporten, hvis offentliggørelse af disse oplysninger kan volde betydelig skade for virksomheden. En sådan mulighed er vigtig, så vi ikke risikerer at tvinge virksomhederne til at offentliggøre fortrolige oplysninger. Det kan eksempelvis være, hvis en virksomheds aktivitet i et givet land alene udgøres af en kontrakt. I den situation ville man kunne udlede detaljer om denne ene kontrakt, som kan give konkurrenter en urimelig fordel.

Samtidig er det vigtigt at sikre, at virksomhederne ikke misbruger muligheden og undlader vigtige oplysninger. Regeringen arbejder derfor for, at en virksomhed skal oplyse og begrunde, hvis oplysninger er undladt med henvisning til at offentliggørelsen vil volde virksomheden betydelig skade. Virksomheder har allerede i dag mulighed for at undlade visse oplysninger i deres regnskab, hvis oplysningerne kan volde betydelig skade for virksomheden.

Det var regeringens holdning til forslaget centrale punkter. I forhandlingerne er der opstået en drøftelse af, hvorvidt hjemmelsgrundlaget er det rigtige, som jeg også lige vil referere.

Rådets juridiske tjeneste har i november 2016 konkluderet, at forslaget er udstedt med hjemmel i en forkert bestemmelse, og burde være udstedt under den hjemmel i traktaten, der vedrører skattespørgsmål. Dette ville medføre, at forslaget vil skulle vedtages ved enstemmighed, og at Europa-Parlamentet ikke er medlovgiver, men blot skal høres. Kommissionen har i et non-paper fra december 2016 præciseret, at forslaget formål ikke vedrører skattespørgsmål. Formålet er derimod at øge offentlighedens indsigt i virksomhedernes skatteforhold og dermed påvirke virksomhederne til en mere ansvarlig skatteadfærd.

Regeringen mener på denne baggrund, at det er korrekt, at forslaget behandles med udgangspunkt i den oprindelige bestemmelse, som et selskabsretsforlag og dermed vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure.

FO Afslutningsvis vil jeg opsummere regeringens holdning til land for land-forslaget. Regeringen:

- Støtter det overordnede formål om øget transparens om store, multinationale koncerners skatteforhold,
- Lægger vægt på, at der opnås en balance i forslaget, så kravene til øget transparens ikke medfører unødige administrative byrder for danske virksomheder,
- Støtter, at virksomhederne skal give de krævede oplysninger pr. land for lande uden for EU, der ikke samarbejder i skattespørgsmål, og ikke samlet som det er tilfældet for andre lande uden for EU,
- Lægger vægt på, at listen over såkaldte skattelylande bliver den samme liste, som den der er under udarbejdelse blandt medlemslandene på skatteområdet,
- Lægger betydelig vægt på, at medlemslandene kan tillade, at en virksomhed undlader enkelte informationer i land for land-rapporten, hvis offentliggørelse af disse oplysninger vil have væsentlig skadevirkning for virksomheden - og hvis virksomheden oplyser og begrundet anvendelsen af undtagelsen,
- Arbejder for, at virksomhederne i videst muligt omfang kan genbruge oplysninger, som de allerede har rapporteret til skattemyndighederne for at reducere byrderne,
- Arbejder for, at der alene tilføjes yderligere oplysningskrav, i det omfang oplysningerne allerede indgår i kravene til rapportering til skattemyndighederne og derved ikke pålægger virksomhederne væsentlige yderligere byrder,
- Vil arbejde for, at forslaget har hjemmel i en bestemmelse, der harmonerer med forslaget formål og indhold, og
- Vil i sidste ende kunne tilslutte sig det forslag, der kan opnås enighed om.

Rasmus Nordqvist sagde, at alle var enige om, at man skulle gøre noget ved skatteunddragelse, men mente regeringen, at det her var nok? Han kunne se en række svagheder. Beløbsgrænsen var sat meget højt, specielt hvis man så på, hvilke virksomheder i Danmark der ville blive omfattet. De skadelige konsekvenser for virksomhederne: Hvordan mente regeringen, man skulle sikre, at virksomhedernes vurdering af, om de selv lever op til undtagelsen? Med hensyn til listen over skattelylande spurgte Rasmus Nordqvist, om man ikke kunne sætte nogle mål på i stedet for de meget politiserende vurderinger. Hvordan ville man sikre åbenhed og gennemsigtighed, med hensyn til hvilke lande der er på, så det ikke bliver et politisk spørgsmål, hvilke lande der skal på?

Nikolaj Villumsen sagde, at milliarder blev gemt væk fra fællesskabet. Det var undergravende for velfærdssystemet og for borgernes tillid. Han fornemmede, at regeringens forbehold over for forslaget ville trække i den gale retning. Han henviste til deputationen tidligere på mødet, hvor den internationale chef i Oxfam IBIS, Lars Koch, der var en af de fremmeste eksperter på området, havde advaret imod at give virksomhederne mulighed for at sige, at de ikke ville udveksle følsomme oplysninger. Det var et smuthul, som ville blive udnyttet, som man så det med alle andre smuthuller i skattelovgivningen. Grænsen for, hvornår man skal have offentlighed, var meget høj, som den var nu. Direktivet ville kun omfatte multinationale virksomheder. Regeringen burde arbejde for at sænke den grænse. I EU's regnskabsdirektiv havde man en grænse på mere end 250 ansatte og en omsætning på 43 mio. kr.

Der manglede en ordentlig definition af skattely, og der var mange parametre at tage fat i. Lars Koch havde tidligere på dagen anbefalet, at man brugte nulskat som kriterium. Hvad mente regeringen om det?

Peter Hummelgaard Thomsen spurgte, om regeringen mente, at land for land-rapporteringen var vidtrækkende nok til at bekæmpe skattely. Det syntes Socialdemokratiet ikke det var. Regeringen skrev i samlenotatet, at den var optaget af at sikre en balance mellem hensynet til at bekæmpe skatteunddragelse og hensynet til ikke at pålægge lovlydige danske virksomheder unødige administrative byrder. Hvornår tippede balancen mellem de to hensyn efter regeringens mening? Han var med på, at i den perfekte verden med den totale tillid havde man slet ikke disse problemer med skatteunddragelse, men det havde man jo nu, og så måtte man stille krav til virksomhederne. I forhandlingsoplægget lagde man tydelig vægt på, at virksomheder skulle kunne undlade bestemte oplysninger, hvis det ville have skadelig virkning. Hvilke informationer var der tale om? Socialdemokratiet så meget nødig, at det blev et smuthul.

Holger K. Nielsen var meget enig i Peter Hummelgaards betragtninger. Hvordan var forhandlingssituationen – støttede andre lande også undtagelsesbestemmelsen? Han var meget uforstående over for, at regeringen arbejdede aktivt for det smuthul. Hvordan skulle vurderingerne af, om en oplysning hørte ind under undtagelsesbestemmelsen, fungere i praksis? Ville der være nogle sanktioner, hvis det blev brugt som smuthul? Regeringen forelagde forslaget som foreløbigt forhandlingsoplæg, var det, fordi det pludselig kunne gå stærkt? Han bad om en uddybning af tidsperspektivet.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Rasmus Nordqvist, at regeringen delte den generelle EU-holdning om at ville skabe mere transparens. Han troede, det ville skabe mere transparens, og han mente, at forslaget ville skabe præcedens, men det var klart, at det ikke stod alene. Og det var ikke nok. Danmark havde også indgået nogle nationale aftaler, hvor de gik efter kendte snydere, og her var det vigtigt, at de nationale skattemyndigheder fik de bedste muligheder for at kontrollere, om virksomhederne betalte den skat, de skal. I Danmark havde man haft lignende regler siden 2016, som sikrede, at skattemyndighederne fik de relevante oplysninger om de multinationale virksomheders skattebetaling.

Ministeren syntes, det var vigtigt at have undtagelsesbestemmelsen, så virksomheder kunne undlade at videregive fortrolige oplysninger, så man ikke risikerede, at de blev tvunget til at oplyse noget, der ville skade dem betydeligt. Virksomhederne skulle nævne det i land for land-rapporten, hvis de brugte undtagelsen, og komme med begrundelser for det, så det ikke blev et smuthul. I Danmark kunne virksomheder allerede undlade visse oplysninger i deres regnskab, hvis oplysningen af dem kunne volde betydelig skade for virksomheden. Hvis f.eks. Novo Nordisk havde stor aktivitet i et sydamerikansk land, og det var ret nemt at identificere dem, og de kom med detaljerede oplysninger om deres skatteforhold, så kunne deres konkurrenter se, hvilken position de har på markedet. Her ville det være relevant med undtagelsesbestemmelsen. Erhvervsstyrelsen skulle kontrollere, at den ikke blev misbrugt, og en statsautoriseret revisor skal også påtegne regnskabet. Man kan ikke bare vælge den nemme løsning som virksomhed.

Angående beløbsgrænsen sagde ministeren, at man havde de største problemer med de multinationale selskaber, der havde størst mulighed for at udnytte forskelle og huller i de forskellige skattesystemer, og som havde ressourcer til at lave skatteunddragelse. Man vurderede, at 90 pct. af de multinationale selskaber, der havde aktivitet i EU, ville blive omfattet af reglerne. Det sagde ham, at man var landet et fornuftigt sted. Det var den samme beløbsgrænse, der afgjorde, om en virksomhed var omfattet af kravet om land for land-rapportering til skattemyndighederne. Regeringens udgangspunkt var, at det ikke var meningsfuldt, at flere virksomheder skulle rapportere til offentligheden end til myndighederne. Det syntes han ikke var rimeligt.

På den oprindelige liste af skattelylande var der lagt op til, at Kommissionen via en delegeret retsakt fik ansvar for udarbejdelsen af listen over ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner – i hjemlig terminologi skattelylandene. Nu var forslaget, at listen skulle være den samme som allerede udarbejdes i regi af den såkaldte Code of Conduct-gruppe på skatteområdet. Det ville sige, at medlemslandene fik indflydelse på den, og det var ministeren tilfreds med. Det var folk fra Skatteministeriet, der arbejdede på det.

Ministeren var enig i, at der skulle være mest mulig transparens, men at man også måtte tænke sig om. Danmark havde et ansvar for at sørge for, at man kunne genbruge de oplysninger, man i forvejen gav myndighederne. Det var vigtigt, at indsatsen stod mål med gevinsten. Alle partier var vel enige om, at danske firmaer skulle pålægges færrest mulige byrder. Der var enkelte af de oplysninger, virksomhederne skulle give myndighederne, som ikke blev afkrævet ifølge dette forslag. Regeringen kunne støtte et forslag om, at disse oplysninger også opkræves, fordi det ville være genbrug af oplysninger og ikke at pålægge nye byrder. Man ville altså ikke udvande Kommissionens forslag, man ville bare ikke gå længere end Kommissionen, fordi forslaget ramte en god balance mellem transparens og administrative byrder.

I eksemplet med Novo Nordisk ville problemet være, at man kunne udlede detaljer om firmaets kontrakt, der kunne give konkurrenterne en urimelig fordel. Men man skulle også sikre, at det ikke blev udnyttet. Derfor skulle det oplyses og begrundes i land for land-rapporten.

Ministeren svarede Holger K. Nielsen, at rapporterne skulle indberettes til Erhvervsstyrelsen, som offentliggør dem og kontrollerer, at firmaerne overholder reglerne. Det skulle kunne begrundes. Ved danske virksomheder med pligt til at få deres regnskab revideret, ville revisoren have pligt til at oplyse det, hvis firmaet ikke overholdt sine forpligtelser i land for land-rapporten.

Der var bred opbakning i Rådet til forslagets formål om større transparens i skatteoplysningerne. Enkelte lande ønskede at gå længere end forslaget med udbredelse af land for land-rapporteringen til alle lande uden for EU, mens enkelte lande var imod land for land-rapportering. Det kunne godt gå hurtigt, men den hjemmel, jeg talte om i forelæggelsen, havde bremset processen. Med hensyn til fortrolige oplysninger var der generelt støtte til, at de kunne undtages. Det kendte man allerede fra de danske regler. Det var ikke kontroversielt.

Rasmus Nordqvist sagde, at hvis der var lande, der mente, man skulle offentliggøre oplysninger fra alle lande, burde man slutte sig til dem. Han troede, det var den vej, man ville ende med at gå, selv om der måske ville gå nogle år. Borgerne ville kræve fuld gennemsigtighed, ingen ville acceptere hemmelighedskræmmeriet. Her kunne Danmark være frontløber.

Hvad skattelysterne angik, var Code of Conduct-gruppen ikke var det mest gennemsigtige sted. Man kunne fra dansk side ønske, at nulskat ville være et klart kriterium for at komme på den liste. Man fik fornemmelsen af, at når man nu ikke måtte se, hvordan man finder ud af det, at man ikke kunne vide, hvad var der så foregået. Når man så, hvordan multinationale selskaber opførte sig, var der virkelig brug for gennemsigtighed. Og her kunne Europa gå forrest. Han troede, det kunne blive et afgørende konkurrenceparameter for et firma at have gennemsigtighed. Alternativet kunne ikke støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen roste ministeren for den pædagogiske gennemgang af et meget teknisk stof. Det gjorde det nemmere at forstå – og tydeligere, at de var uenige. Han var ikke imod genbrug af oplysninger, problemet var, at man med undtagelsesbestemmelsen åbnede et smuthul. Det kunne Enhedslisten ikke støtte. Ministeren ville ikke forpligte virksomheder til at give flere oplysninger til offentligheden end til myndighederne, men Nikolaj Villumsen syntes ikke, der var grund til at have fløjlshandsker i så grel en sag som skattely. Ministeren sagde, at 90 pct. af de multinationale selskaber i EU ville blive berørt, men de havde jo mulighed for at splitte sig op, når grænsen var så høj. Det ville være langt sværere, hvis man satte grænsen samme sted som i regnskabsdirektivet.

Regeringen ville ikke arbejde for, at der skulle land for land-rapporteres fra alle lande. Det var beklageligt. Danmark brugte f.eks. udviklingsbistand på at hjælpe Tanzania med at opbygge et ordentligt skattesystem, men kan ikke få skatteoplysninger fra de selskaber, der opererer i Tanzania, med mindre man indfører land for land-rapportering i alle lande. Man spænder ben for sin egen indsats, og derfor kunne Enhedslisten ikke støtte forhandlingsoplægget. Det var ærgerligt, at man spildte muligheden for at stramme op.

Holger K. Nielsen sagde, at Socialistisk Folkeparti grundlæggende var positive over for forhandlingsoplægget om regnskabsdirektivet. Der var faktisk tale om fremskridt. Det var et udtryk for, at EU på nogle vigtige områder tog nogle vigtige skridt. Han mente bare, at regeringen havde placeret sig forkert i forhandlingerne og arbejdede for det forkerte. Han kunne forstå, at muligheden for at undtage transparens var noget, Danmark havde arbejdet for. Der var lande, som ønskede endnu mere transparens – hvilke lande var det?

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at Socialdemokratiet gerne ville støtte ethvert forslag, der trak i den rigtige retning på området. Men de ville også gerne lægge vægt på, at regeringen nødig skulle være fodslæbende i forhandlingerne, og det var der desværre tegn på, at den var. Partiet så også gerne, at omsætningsgrænsen var lavere, end der var lagt op til, og at flere lande blev inkluderet, og at man havde nulskattesats som indikator på definitionen af skattely frem for det, der lå nu. Socialdemokratiet kunne dog godt støtte mandatet.

Claus Kvist Hansen sagde, at Dansk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget om land for land-rapportering.

Erhvervs- og vækstministeren svarede Nikolaj Villumsen, at man ikke kunne opsplitte en virksomhed – kravet gjaldt alle datterselskaber og filialer af store multinationale koncerner. Det var den samlede omsætning og ikke det enkelte datterselskabs, der var afgørende for, om et selskab skulle land for land-rapportere. Ministeren sagde i øvrigt til Nikolaj Villumsen, at man også kendte til det fra de danske regler, at man på den ene side ikke ville opkræve skadelige oplysninger, men på den anden side heller ikke havde en åben ladeport. Derfor skulle virksomheder oplyse og begrunde undladelser.

Ministeren svarede Rasmus Nordqvist, at der ikke var en ekstra byrde forbundet med at offentliggøre de oplysninger, fordi virksomhederne allerede havde givet dem. Her var det vigtigt at sætte ind, hvor oplysningerne var størst – på skattelylisten, som Skatteministeriet arbejdede på udformningen af.

Ministeren svarede Peter Hummelgaard Thomsen, at man som sagt lagde sig i midten, hvor kompromiset var. Man støttede grundlæggende forslaget, men var opmærksom på byrderne og på, at der skulle være en sammenhæng mellem, hvad man offentliggør til myndighederne og til offentligheden. Med hensyn til mandatet gjaldt det altså en støtte til forslagene med de bekymringer, han havde redegjort for.

Formanden konkluderede, at der for selskabsskatteoplysninger ikke var flertal imod forhandlingsoplægget, idet alene Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

FO 2. Forslag til forordning om en EU-ordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed, teknisk assistance og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (omarbejdning)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0616

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Erhvervsministeren: Den anden sag, jeg vil nævne, er revision af EU's forordning om kontrol med eksport af produkter med både civil og militær anvendelse – i daglig tale dual-use forordningen. Sagen forelægges som nævnt til tidligt forhandlingsoplæg.

Formålet med forslaget er at modernisere og forenkle EU's kontrol med eksport af dual-use produkter for at imødegå nye teknologiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige udfordringer.

Forslaget indeholder ændringer, der vil forenkle kontrollen, skabe mere lige konkurrencevilkår i EU og lette de administrative byrder for erhvervslivet, f.eks. gennem indførelse af mere simple og harmoniserede tilladelser. Der er dog også ændringer, der kan føre til nye administrative byrder, som f.eks. krav om øget registrering og afrapportering.

Samtidig indeholder forslaget ændringer, der skal styrke kontrollen med cyberovervågningsteknologi, der bl.a. kan misbruges til at krænke menneskerettighederne. Det skal konkret ske ved, at definitionen på et dual-use produkt udvides til at omfatte cyberovervågningsteknologi, og at hensynet til menneskerettigheder ved behandling af eksportansøgninger skrives direkte ind i forordningen. Desuden foreslår Kommissionen, at der indføres en EU-liste med cyberovervågningsteknologi, der skal omfattes af kontrol.

Kommissionen foreslår, at systemer til lagring af data og monitoreringscentre opføres på listen, da de kan misbruges til at krænke menneskerettighederne. F.eks. kan monitoreringscentre sammenholde og analysere flere forskellige typer af information om personers mobiltelefoni, aktivitet på internettet og generelle digitale aktivitet.

Kommissionen foreslår endvidere, at den udvidede EU-kontrolliste suppleres med en såkaldt catch-all kontrol. Det betyder, at virksomhederne skal indhente en eksporttilladelse til ikkelistede produkter i situationer, hvor der er en risiko for, at produkterne kan blive misbrugt til at krænke menneskerettighederne.

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag og intentionen om at sikre lige konkurrencevilkår i EU og reducere de administrative byrder for erhvervslivet gennem en harmoniseret og forenklet eksportkontrollovgivning. Det er positivt, at der indføres flere såkaldte generelle EU-tilladelser, som europæiske virksomheder vil kunne bruge til at eksportere fra alle lande i EU. Det vil betyde, at europæiske virksomheder vil opleve mere fleksibilitet og færre administrative byrder, når de eksporterer mindre kritiske dual-use produkter til mindre kritiske destinationer. F.eks. lægges der op til, at europæiske

virksomheder kan eksportere dual-use produkter til datterselskaber via en meget simpel eksporttilladelse efter dansk forbillede.

Det er desuden positivt, at Kommissionen foreslår en præcisering af de dele af kontrolbestemmelserne, der har gjort det svært for europæiske virksomheder at forstå og efterleve reglerne. Det drejer sig f.eks. om, hvordan en eksportør præcist skal defineres.

Regeringen mener, det er vigtigt at sikre, at eksport af cyberovervågningsteknologi ikke misbruges til at krænke menneskerettighederne.

Regeringen støtter, at definitionen på et dual-use produkt udvides til at omfatte cyberovervågningsteknologi, og at hensynet til menneskerettigheder ved behandling af eksportansøgninger skrives direkte ind i forordningen. Det er reelt set en videreførelse af den nuværende praksis i EU.

Listen over hvilke dual-use produkter, der kræver en eksporttilladelse, har indtil nu kun været vedtaget i de internationale eksportkontrolregimer, som de fleste store vestlige økonomier, som f.eks. USA og Japan, også er medlemmer af. Herefter er kontrollen indført i EU. Således fører EU allerede i dag kontrol med forskellige typer af cyberovervågningsteknologi, som er besluttet internationalt. Det vil være mest effektivt, at det fortsætter på denne måde, så kontrollen med ny cyberovervågningsteknologi indføres internationalt og ikke kun kommer til at gælde i EU. Det vil samtidig skabe ensartede konkurrencevilkår, så europæiske virksomheder ikke stilles dårligere end virksomheder fra f.eks. USA og Japan.

Derfor støtter regeringen som udgangspunkt ikke, at EU indfører sin egen selvstændige kontrol med ny cyberovervågningsteknologi. Det er i øvrigt en holdning, der deles blandt de andre medlemslande i Rådet.

Såfremt der alligevel viser sig opbakning blandt de andre medlemslande, vil regeringen dog kunne støtte en selvstændig EU-kontrolliste mod, at listen målrettes til alene at omfatte det mest kritiske udstyr, og at opdatering af listen sker igennem en basis- eller gennemførselsretsakt for at sikre mest mulig indflydelse til medlemsstaterne.

I forhold til udvidelse af catch-all bestemmelsen vil jeg gerne præcisere i forhold til samlenotatet, at forslaget går på at udvide kontrollen til at omfatte eksport af alle typer af produkter, der kan misbruges til overtrædelse af menneskerettighederne. Og ikke kun cyberovervågningsteknologi som det fremgår af samlenotatet.

Regeringen mener, det er vigtigt, at der er kontrol med eksport af produkter, der kan misbruges til overtrædelse af menneskerettighederne. Udfordringen med forslaget til at udvide catch-all bestemmelsen er imidlertid, at det bliver virksomhederne selv, der skal lave risikovurderingen. F.eks. vil det betyde, at en virksomhed der eksporterer teleudstyr til Uganda, selv skal vurdere, om der er en risiko for, at deres produkt vil kunne blive misbrugt til krænkelser af menneskerettighederne. Dette vil skabe betydelig usikkerhed

for virksomhederne og kan betyde, at langt flere virksomheder formentlig vil føle sig tvunget til at søge om eksporttilladelse, også selvom de ikke eksporterer til kritiske kunder. Desuden vil det være vanskeligt for myndighederne at håndhæve bestemmelsen, hvilket også vil bidrage til at øge de administrative byrder.

Regeringen foretrækker, at kontrollen så vidt muligt baseres på en liste med produkter, så virksomhederne ved, hvornår de skal søge om en eksporttilladelse. Derfor er regeringen skeptisk overfor, at catch-all bestemmelsen udvides til at omfatte eksport af produkter, hvor der kan være blot en teoretisk risiko for overtrædelse af menneskerettighederne. En række andre medlemsstater har i Rådet givet udtryk for samme holdning.

Såfremt der alligevel viser sig opbakning til en udvidelse af catch-all bestemmelsen, vil regeringen arbejde for en præcisering, så det klart fremgår, hvilke konkrete situationer der vil kunne være omfattet af det udvidede regelsæt.

Desuden ønsker regeringen ikke, at definitionen af mæglervirksomhed udvides til også at omfatte datterselskaber af EU-selskaber uden for EU, dvs. får ekstraterritorial virkning. Det vil skabe store vanskeligheder for virksomhederne i forhold til at leve op til reglerne.

FO Afslutningsvis vil jeg opsummere regeringens holdning til forslaget. Regeringen:

- Støtter forslagets overordnede intention om at sikre lige konkurrencevilkår i EU og reducere de administrative byrder for erhvervslivet,
- Arbejder for, at forslagene om øget registrering og afrapportering balanceres ud fra en risikobaseret tilgang, så erhvervslivet ikke pålægges unødige byrder.
- Støtter, at definitionen af et dual-use produkt udvides til også at omfatte cyberovervågningsteknologi, og at hensynet til menneskerettigheder skrives ind i forordningen.
- Arbejder for, at kontrol af cyberovervågningsteknologi som udgangspunkt beslutes på internationalt niveau via de internationale eksportkontrolregimer.
- Arbejder for, at en eventuel selvstændig EU-kontrolliste alene indeholder de mest kritiske cyberovervågningsprodukter, og at opdateringer til listen sker i form af basisretsakter eller ved gennemførselsretsakter.
- Arbejder for, at det ved en eventuel udvidelse af catch-all bestemmelsen præciseres hvilke konkrete situationer, der vil være omfattet, og at der ikke indføres bestemmelser vedrørende mæglervirksomhed, der har ekstraterritorial virkning, der skabes et klart juridisk grundlag i forhold til implementering og håndhævelse af bestemmelsen.

Rasmus Nordqvist syntes, Kommissionens forslag var fornuftigt i betragtning af udviklingen på cyberovervågningsområdet. Hvilke bekymringer havde regeringen over at indføre det?

Nikolaj Villumsen sagde, det var vigtigt at stramme op på dobbeltanvendelsesområdet. Cyberovervågning er et effektivt redskab til undertrykkelse af ytrings- og mediefrihed, så det var positivt, at der blev gjort noget. Men det så ud til, at regeringen ville bløde op på den opstramning, man forsøgte at lave. Man risikerede at lave et smuthul, når man ikke stod fast på Kommissionens forslag om catch all-forslag. Regeringen støttede, at teknisk bistand skulle være inkluderet, men regeringen foreslog fleksibilitet for nogle nærtstående tredjelande. Hvilke lande var det?

Holger K. Nielsen forstod, der var nogle juridiske problemstillinger ved forslaget. Virksomheder ville selv skulle vurdere, om en vare bliver misbrugt. Man ville hellere være sikker på, der ikke bliver eksporteret grimme ting til regimer, der bruger det på en grim måde. Alligevel ville man ikke sørge for en juridisk klar status og lave en almen eksportkontrol af disse varer. Man ville fritage visse varer for eksportkontrol, under forudsætning af at virksomhederne ville undlade at eksportere varerne til grimme regimer. Hvorfor var man imod den almene eksportkontrol? Den stramning var – også i forlængelse af dansk udenrigspolitik i det hele taget – meget væsentlig.

Erhvervs- og vækstministeren mente, at kontrollen med produkter, der kan misbruges til at krænke menneskerettigheder, skulle styrkes. Det havde man som demokrati og retssamfund ansvar for. Men det er også vigtigt at reglerne var overskuelige og kunne efterleves. Udfordringen ved at udvide catch all-klausulen til også at omfatte menneskerettighedskrænkelser var, at det var op til virksomhederne selv at foretage vurderingen. Det var en gråzone. Kommissionen havde selv udtalt, at catch all-bestemmelsen var til meget bestemte situationer, og det mente regeringen ikke fremgik af den nuværende formulering. Hvis det blev vedtaget, at bestemmelsen skulle udvides, ville regeringen arbejde for, at den strammes op juridisk, så det ville fremgå, hvad den var beregnet til. Hvor kunne mobiltelefoner f.eks. anvendes? Kan de bruges til at krænke menneskerettigheder? Bilbatterier var et andet eksempel på et produkt, der kan bruges til andet, end det er udviklet til.

Det var rigtigt, at cyberovervågningsudstyr var blevet brugt til at krænke menneskerettigheder med. Derfor var de mange, der var meget opsatte på at styrke kontrollen og mindske risikoen for, at det skulle ske. Og derfor indførte EU også i 2015 kontrol med visse typer af cyberovervågningsudstyr, nemlig udstyr til overvågning af internetkommunikation, overvågning og jamming af mobiltelefoni m.m. Meget af det udstyr, der var blevet brugt under det arabiske forår, var allerede på EU's kontrolliste. Selvfølgelig skulle man sørge for, at kontrollen fulgte med udviklingen, så man fulgte de relevante produkter. Man skulle bare ikke stikke hinanden blå i øjnene – man kunne aldrig sikre sig fuldstændigt mod, at produkter blev misbrugt til kritiske formål. Man kunne indføre en kontrol, der hvor der var en begrundet risiko for, at det kan misbruges til kritiske formål. Man måtte så sikre sig, at reglerne var klare og mulige at efterleve for virksomhederne.

NOT Ministeren var enig i, at man ikke havde tiltro til alle. Han ville oversende en liste over dem, men udgangspunktet var altså, at det drejede sig om andre demokratier, ikke diktaturstater.

Angående forhandlingssituationen sagde ministeren, at arbejdet i rådsarbejdsgruppen kun lige var begyndt, så der var ikke fuldt kendskab til de andre medlemsstaters holdninger. Dog var der generelt udtrykt enighed om behovet for en opdatering af reglerne, og der var også en vis erkendelse af behovet for at styrke kontrollen med cyberovervågningsteori. Flere lande havde dog også udtrykt bekymring for den præcise ordlyd af forslaget, og der var behov for en præcisering af det, så reglerne blev tilpas klare og kunne implementeres og håndhæves ensartet i EU. Regeringens holdning var en generel holdning blandt landene.

Rasmus Nordqvist ærgrede sig over, at regeringen bare ville arbejde for en juridisk opstramning, når der ellers var flertal for catch all-bestemmelsen. Der lå så mange gode ting i Kommissionens forslag, som det var. Regeringen burde have støttet catch all-bestemmelsen og så arbejdet for at stramme op på de juridiske formuleringer i stedet for at arbejde proaktivt imod forslaget. Alternativet kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen ville gerne have listen over nærtliggende lande, men Enhedslisten kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget, når regeringen ville modarbejde catch all-bestemmelsen.

Holger K. Nielsen sagde, det var specielt med de foreløbige forhandlingsoplæg – var det substansen i forslagene, eller den måde, regeringen ville håndtere forhandlingen på, man diskuterede? Socialistisk Folkeparti var grundlæggende positive over for forslaget om dobbeltanvendelse, men man var uforstående over for, at man ville lempe på Kommissionens oprindelige forslag. Det nuværende forslag var helt o.k., men Socialistisk Folkeparti var ikke enig i regeringens linje i forhandlingerne.

Formanden præciserede, at der ikke var tale om et foreløbigt forhandlingsoplæg, men om en tidlig forelæggelse. Udvalget skulle altså give mandat til regeringens linje i forhandlingerne, som ministeren forelagde den.

Peter Hummelgaard Thomsen spurgte, om det betød, man ikke ville vende tilbage med mandatet.

Formanden bekræftede, at det forholdt sig sådan.

Claus Kvist Hansen sagde, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forhandlingsoplægget.

Erhvervs- og vækstministeren svarede, at regeringen hverken strammede eller lempede, den lå helt i midten af billedet. Regeringen lagde ikke op til en lempelse med hensyn til dobbeltanvendelse. Man havde nogle bekymringer ved catch all-bestemmelsen: Den indeholdt mange uklare filtre. I yderste konsekvens kunne bestemmelsen betyde, at der skulle søges om eksporttilladelse til en smartphone, hvis en dansk virksomhed eksporterer eller

endda lader deres medarbejdere tage en smartphone med på forretningsrejse til Saudi-Arabien, Egypten eller Rusland, fordi den kunne bruges til at filme en større gruppe mennesker og sende optagelserne til magthavere til brug for krænkelse af forsamlingsfriheden, eller kameraer til intelligent trafikovervågning, der kunne bruges til alt muligt andet. Pointen var, at formuleringerne skabte uklarhed og kunne få vidtrækkende utilsigtede konsekvenser. Derfor var regeringen skeptisk. Hvis der var en løsning på det, ville man leve med det, det skulle bare afklares juridisk.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet alene Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

3. Forslag til forordning om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0283

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (sammenfatning side 38)

KOM (2016) 0283 – bilag 2 (kopi af ERU alm. del - bilag 372, præsentationer fra teknisk gennemgang af E-handelspakken 1/9-16)

EU-note (15) – E 49 (note af 2/6-16 om det digitale indre marked)

EUU alm. del (16) – bilag 27 (udvalgsmødereferat side 1313 FO, forhandlingsoplæg forelagt EEU 23/9-16)

Erhvervsministeren: Forslaget har til formål at sikre en styrket og ensartet håndhævelse af forbrugerlovgivningen. Det skal bl.a. ske ved at styrke håndhævelsesmyndighedernes muligheder for at stoppe grænseoverskridende overtrædelser af forbrugerlovgivningen.

Behovet for et styrket samarbejde skal særligt ses i lyset af forbrugernes stigende online handel. Det har betydet, at antallet af grænseoverskridende overtrædelser er steget betydeligt, siden den gældende forordning blev vedtaget i 2004.

Forslaget er på dagsordenen til rådsmødet til generel indstilling. Det var som bekendt genstand for en teknisk gennemgang i Erhvervsudvalget den 1. september, hvor Europaudvalget også var inviteret. Forslaget blev også drøftet her i udvalget den 23. september 2016, hvor regeringen indhentede sit forhandlingsoplæg. Den generelle indstilling ligger inden for det forhandlingsoplæg, som den tidligere erhvervs- og vækstminister indhentede ved mødet i september.

På sidste møde her i udvalget var der særligt fokus på danske domstole. Det er siden blevet afklaret under forhandlingerne, at danske domstole fortsat vil være enekompetente til at træffe afgørelse om foranstaltninger, som f.eks. lukning af hjemmesider.

Det er også blevet afklaret, at danske myndigheder efter forordningen fortsat er enekompetente til at udøve myndighedsbeføjelser, som f.eks. kontrolbesøg hos virksomheder, på dansk territorium.

Et velfungerende håndhævelsessamarbejde har længe været en dansk prioritet. For det første er det vigtigt, at forbrugerene er trygge, når de køber varer eller tjenesteydelser i andre EU-lande, hvis det digitale indre marked skal fungere.

For det andet er det helt centralt for virksomhederne, at der er lige konkurrencevilkår på det indre marked. Det sker kun, hvis alle lande håndhæver de fælles EU-regler ens.

Derfor vil regeringen bakke op om den generelle indstilling på rådsmødet.

4. Servicepakken

– *Præsentation ved Kommissionen*

KOM (2016) 0820, KOM (2016) 0823, KOM (2016) 0824, KOM (2016) 0822, KOM (2016) 0821

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (sammenotat side 54)

Punktet var udgået.

Erhvervsministeren: Kommissionens servicepakke blev fremlagt den 10. januar 2017. Vi havde forventet en indledende politisk drøftelse på rådsmødet, men formandskabet har besluttet at udskyde drøftelsen til et senere tidspunkt. Der er nu alene lagt op til en præsentation af Kommissionens forslag på rådsmødet under eventuelt. Jeg vil derfor ikke gennemgå pakken i dag. Vi vil senere få lejlighed til at drøfte de enkelte forslag i pakken her i udvalget.

5. Konkurrenceevnetjek: status over realøkonomien

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (sammenotat side 62)

EUU alm. del (16) – bilag 302 (udvalgsmødereferat side 335, senest behandlet i EEU 25/11-16)

Erhvervsministeren: Sagen er på dagsordenen til rådsmødet til udveksling af synspunkter.

Som ved de seneste rådsmøder er drøftelsen ikke tilrettelagt på forhånd, så jeg kan ikke redegøre for drøftelsen i detaljer i dag. Formandskabet har dog indikeret, at emnet for drøftelsen vil være investeringer i immaterielle aktiver.

I drøftelsen vil der fra dansk side blive lagt vægt på de overordnede principper, som er bærende for Danmarks politik over for EU og det indre marked; herunder et stærkt fokus på at skabe vækst og arbejdspladser, effektiv regulering samt fri og fair konkurrence.

Regeringen støtter, at der fokuseres på at fremme investeringer, herunder investeringer i immaterielle aktiver, f.eks. forskning og udvikling, der er et vigtigt element i forhold til at styrke vækst og beskæftigelse.

6. Kommissionens årlige vækstundersøgelse

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0725

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (samlenotat side 65)

KOM (2016) 0725 – bilag 1 (notat om det europæiske semester og den årlige vækstundersøgelse 2017)

KOM (2016) 0325 – bilag 1 (Rådets henstilling om DK's nationale reformprogram for 2016 og Rådets udtalelse om DK's konvergensprogram for 2016)

EUU alm. del (16) – bilag 310 (udvalgsmødereferat side 394, samråd i EUU om Kommissionens vækstanalyse 2/12-16)

Erhvervsministeren: Sagen er på dagsordenen til rådsmødet til udveksling af synspunkter. Det europæiske semester er rammen for koordinering af EU-landenes økonomiske politik.

Semesteret for 2017 blev indledt den 16. november 2016 med offentliggørelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse, der skitserer de overordnede økonomisk-politiske udfordringer og prioriteter for medlemslandene.

Udvalget er løbende blevet orienteret om det europæiske semester for 2017 af finansministeren, senest forud for mødet i Økofin-rådet den 27. januar 2017. Jeg vil derfor ikke gå i detaljer med processen.

På rådsmødet forventes der en drøftelse af vækstundersøgelsens overordnede prioriteter inden for henholdsvis fremme af investeringer, gennemførelse af strukturreformer samt ansvarlig finanspolitik.

Fra dansk side vil det blive understreget, at Danmark støtter semesterprocessen og finder, at prioriteterne i den årlige vækstundersøgelse er de rette.

7. Meddelelse om Europas næste ledere: opstarts- og opskaleringsinitiativet

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2016) 0733

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (samlenotat side 71)

Erhvervsministeren: Meddelelsen er sat på dagsordenen til udveksling af synspunkter. I meddelelsen nævner Kommissionen en række kommende og initiativer, der skal forbedre vilkårene for start-up og scale-up virksomheder. Meddelelsen identificerer barrierer og muligheder for virksomhederne. Det drejer sig bl.a. om informations- og lovgivningsbarrierer, som skal fjernes.

Fra regeringens side vil vi på rådsmødet hilse meddelelsen velkommen. Kommissionen vil løbende fremsætte de konkrete initiativer. Jeg ser frem til en drøftelse af de konkrete forslag, når de fremlægges af Kommissionen.

Rasmus Nordqvist sagde, at det var et vigtigt punkt og dejligt, at regeringen ville gå proaktivt ind i det.

8. Forslag til forordning om godkendelse og markedsovervågning af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer, markedsovervågning af motorkøretøjer

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2016) 0031

Rådsmøde 3519 – bilag 1 (samlenotat side 79)

Transport-, bygnings- og boligministeren: Sagen vedrører et forordningsforslag fra Kommissionen om revision og udbygning af EU-reglerne om typegodkendelse og markedsovervågning af motorkøretøjer m.v. Sagen er sat på dagsordenen til behandling som fremskridtsrapport.

Det overordnede formål med forslaget er at forbedre det nuværende system for typegodkendelse og markedsovervågning, så man sikrer, at køretøjer overholder de fastlagte miljø- og sikkerhedskrav. Forslaget skal bl.a. ses i lyset af sagen om Volkswagens omgåelse af muligheden for at foretage retvisende målinger af udledningen fra visse dieselmotorer. Med det foreliggende forslag har Kommissionen valgt at se på, hvordan det nuværende system kan styrkes i sin helhed. Forslaget indeholder således skærpede krav til både typegodkendelse og markedsovervågning.

Hvad angår typegodkendelse, lægges der op til, at de såkaldt tekniske tjenester – det vil sige de tjenester, som varetager test af de miljø- og sikkerhedsmæssige krav – skal udpeges af et team sammensat af eksperter fra flere forskellige medlemslande og eventuelt

også af Kommissionen. I dag er det enkelte medlemsland ansvarlig for at udpege tekniske tjenester. Herudover foreslås det, at typegodkendelsesmyndighederne med mellemrum skal underkastes peer review af typegodkendelsesmyndigheder fra andre lande. For at gøre typegodkendelsessystemet mere troværdigt foreslår Kommissionen endelig et forbud mod direkte betalinger fra producenter af køretøjer og udstyr til de tekniske tjenester, der udfører de afprøvninger, som ligger til grund for en typegodkendelse.

For så vidt angår markedsovervågning, foreslår Kommissionen, at medlemslandene pålægges at etablere en national gebyrstruktur til finansiering af markedsovervågning. Endelig foreslås det, at Kommissionen tillægges beføjelser til at foretage markedsovervågning som supplement til den markedsovervågning, medlemslandene udfører.

Regeringen er overordnet positivt indstillet over for Kommissionens forslag. Regeringen finder det væsentligt, at der generelt fastholdes et troværdigt og transparent system for typegodkendelse og markedsovervågning af køretøjer, der sikrer fuld overholdelse af de fastlagte miljø- og sikkerhedsmæssige krav. Det er til gavn for forbrugerne, som kan have tillid til, at køretøjer og udstyr lever op til gældende sikkerheds- og miljøkrav.

Regeringen lægger samtidig vægt på, at der skal være proportionalitet mellem effektiviteten af den markedsovervågning, der skal udføres, og de eventuelle administrative og økonomiske byrder, som staten måtte blive pålagt, som følge af forslaget. Danmark udsteder kun i meget begrænset omfang typegodkendelser, hvilket kan have betydning for forslagets statsfinansielle omkostninger. Såfremt der fastsættes et minimumsantal kontroller uafhængigt af antallet af typegodkendelser, kan vi risikere at havne i en situation, hvor udgifterne til den forøgede markedsovervågning vil skulle finansieres uden økonomisk kompensation.

Der er under drøftelserne foreslået en finansieringsmodel, hvor der vil være tale om en samlet fælleseuropæisk pulje, som fordeles årligt efter antallet af nye registreringer i det enkelte medlemsland. Modellen medfører, at der sikres økonomisk kompensation til at udføre den påkrævede markedsovervågning. Det er derfor en model, som Danmark støtter op om.

Forhandlingerne af direktivet er stadig på et tidligt stadie, selvom der har været arbejdsgruppemøder både i foråret under det hollandske formandskab og her i løbet af efteråret under det slovakiske formandskab. Der er ganske stor skepsis blandt medlemslandene mod flere elementer i Kommissionens forslag. Nogle lande er af den opfattelse, at der grundlæggende ikke er noget i vejen med EU's typegodkendelsessystem, og at forslaget derfor er for vidtgående. Modstanden drejer sig navnlig om Kommissionens udvidede beføjelser til at foretage markedsovervågning. Der er også modstand mod de elementer i forslaget, der omhandler, at medlemslandenes typegodkendelsesmyndigheder skal peer reviewe hinanden med mellemrum og arbejde sammen på tværs af landegrænserne ved

udpegelsen af tekniske tjenester. Endelig har nogle lande udtrykt betænkelighed ved forslaget om, at tekniske tjenester skal vurderes af et team sammensat af repræsentanter fra flere medlemslande.

Det tidligere formandskab har i det store hele imødekommet medlemslandenes indvendinger mod forslaget og har således foreslået markante ændringer af Kommissionens forslag. Et mindretal af lande har udtrykt betænkelighed ved de ændringer, det tidligere formandskab har foreslået.

Regeringen er ikke positivt indstillet over for de ændringer, der er foreslået af det tidligere formandskab. Ændringsforslaget fastholder på væsentlige punkter status quo – både for så vidt angår graden af åbenhed og transparens i typegodkendelsessystemet, og hvad angår omfanget af den markedsovervågning, der finder sted. Regeringen finder det væsentligt, at EU's typegodkendelsessystem styrkes, så der ikke hersker tvivl om systemets troværdighed. Regeringen vil arbejde for at sikre armslængde mellem producenter af køretøjer og udstyr og de testlaboratorier, der skal afprøve udstyret. Regeringen vil således arbejde for at fastholde bestemmelsen om, at der ikke må ske betaling direkte fra producenter af køretøjer og udstyr til de testlaboratorier, der skal afprøve udstyret. Regeringen er opmærksom på at sikre, at forslagets nationale omkostninger er proportionale, og at forslaget ikke pålægger erhvervslivet eller staten uforholdsmæssige økonomiske byrder.

Forhandlingerne er endnu ikke tilstrækkeligt fremskredne til, at forslagets mulige statsfinansielle omkostninger kan vurderes nærmere. Regeringen følger forhandlingerne tæt.

9. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Siden sidst

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 14.10